

AKÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

Heydər Əliyev

DİPLOMAT

№ 25 (430) 20-26 Avqust, Tebax sal 2018
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Hêjaye:

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev Abşeron Logistika Mərkəzinin açılışında iştirak edib

72 SALIYA WE PİROZBÊ

Em desteya rojnama "Dîplomata Kurd" û "Yekitiya Civata Kurdên Azerbaycanê" bi dil û can, bona 72-saliya cenabî Serokê hêja, **Mesud Mistefa Barzani** û 72- salîya damezirandina **PDK-ê** pîroz dikin, Serokê hêjara li jîyanê can saxî, emrê dirêj, li sîyasetê serkeftin û li malbetê bextewariyê ji Xudayê mezin û dilovan hîvî dikin. Û hîvîyame ji Serokê hêja ewe wekî zutirêkê mizgînîya Kurdistanê Serxwebunê bide gellê kurd û Kurdistanê. Her bijî.

Bi hurmet û rêz: Tahir Silêman, sernivîsarê rojnama "Dîplomata kurd" û serokê "Yekitiya Civata Kurdên Azerbaycanê".

Səh. 7

DÊMOKRASÎYA CENABÎ MESUD BARZANÎ HÊJAYÎ XELATA NOBÊLÊYE

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

Mesrur Barzani: ABD'nin yardımları önemli

PDK: Çawa me pîlanên dijî Kurdistanê şikandin, emê welat pêş bixin û geş bikin

Премьер-министр Барзани посетит Турцию для переговоров по двусторонним связям

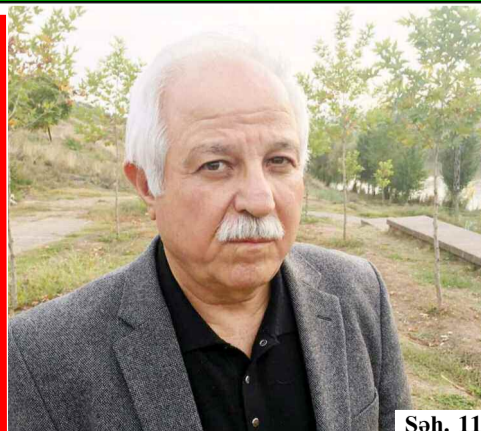
Serok Barzanî beşdarî li rêwresma salvegera 72 saliya damezirandina Partiya Demokrata Kurdistanê kir

16 августа – дата основания ДПК и день рождения ее лидера, Масуда Барзани

Səh. 5

DASTANLARDA YAŞAYANLAR

Səh. 11

Şerê Emerîka û Dewleta Tirk

Səh. 10

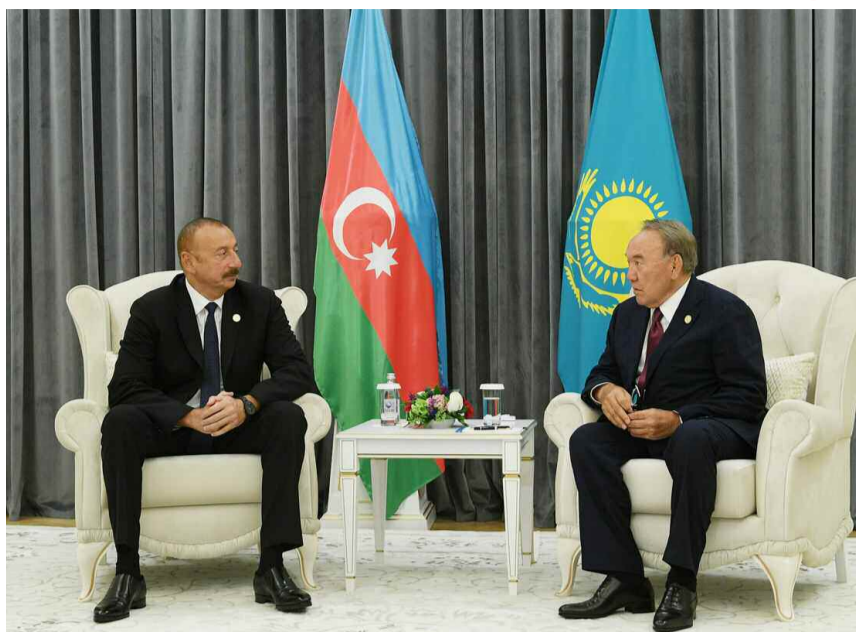
Zêbarî: Bexda alikariya PKKê dikir û niha jî rê dide Tirkîyê ku li wan bixe

Səh. 13

Putin'den Avrupa'ya Suriye çağırısı

Prezident İlham Əliyevin və Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevin görüşü olub

Prezident İlham Əliyevin və Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Nursultan Nazarbayevin görüşü olub.

Qazaxıstan Prezidenti Nursultan NAZARBAYEV görüşdə çıxış edərək dedi:

-Sizin Aktauya gəlişinizlə bağlı sevincimizi bildiririk. İndi dəniz vasitəsilə biz çox yaxın olduq.

Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayev ölkəsində nəqliyyat sahəsində görülən işlərdən danışaraq Kurik və Lyanyunqan limanlarının açıldığını bildirdi, Asiyadan Avropaya yüklərin tranziti ilə bağlı Azərbaycan və Qazaxıstan arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanla-

rın olduğunu vurğulayaraq bildirdi:

- Bugünkü görüş və nəhayət, bu Konvensiyanın imzalanması çox mühüm hadisədir. Xatırlayıram ki, Heydər Əliyev bunun üzərində çox güclü işləyib. Mən demişəm. Mən düşünürəm ki, indi o, bizim nəhayət, bu Konvensiyanı imzalamağımıza, bu çox mühüm məsələni həll etdiyimizə görə çox şad olardı. Mən Sizə böyük uğurlar arzulayıram.

* * *

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV dedi:

-Çox sağ olun hörmətli Nursultan Abişoviç. Qardaş Qazaxıstan torpağında yenidən olmağımdan çox şadam.

Mən birinci dəfə deyil ki, Aktaudayam və ilk növbədə, Sizi böyük nailiyyətlər, dəyişikliklər münasibətilə təbrik etmək istərdim. Şəhər dəyişib, müasirdir, xeyli müasir binalar var, infrastruktur, aeroport. Belə ki, bu, Qazaxıstanın və Qazaxıstan regionlarının dinamik inkişafının göstəricisidir. Əlbəttə ki, bu region həm coğrafi, həm tarixi, həm də Sizin burada həyata keçirdiyiniz infrastruktur layihələri baxımından bizim üçün çox yaxındır. Kurik limanının açılışı münasibətilə təbriklərimi çatdırıram. Əlbəttə ki, bunlar bizə daha sıx inteqrasiya etməyə imkan yaradacaq. Siz bilirsiniz ki, biz may ayında Ələt limanını açdıq. Yəni, bütöv nəqliyyat inteqrasiyası baş verib. Əlbəttə ki, bir-birimizin tranzit imkanlarından istifadə iqtisadi və siyasi nöqtəyi-nəzərdən çox səmərəli olacaq. Xəzər çox mühüm nəqliyyat arteriyasına çevrilib və əlbəttə ki, bu gün Konvensiyanın imzalanması tarixi xarakterli sənəddir.

Bir çox mürəkkəb məsələlər üzrə konsensusun əldə edilməsində Sizin rolunuzu xüsusi qeyd etmək istərdim. Əlbəttə ki, Xəzərin bundan sonra da regionda sabitləşdirici rol oynaması üçün biz Konvensiyanın bütün müddələrinin yerinə yetirilməsinə səy göstərəcəyik. Bizim ikitərəfli münasibətlərimizə gəlinə, onlar çox dinamik inkişaf edir. Biz Sizin ötən ilki səfərinizi xatırlayırıq. Nəticələr yaxşıdır, fəal əməkdaşlığın davam etdirilməsinə ümid edirik.

Prezident İlham Əliyev Aktauda İran Prezidenti Həsən Ruhani ilə görüşüb

Prezident İlham Əliyev Aktauda İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhani ilə görüşüb.

Görüşdə Azərbaycan ilə İran arasında əlaqələrin siyasi, iqtisadi və digər sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi bildirildi. Ölkələrimizin həyata keçirdiyi birgə iqtisadi layihələrin yaxşı nəticələr verdiyi vurğulandı. Enerji, nəqliyyat və infrastruktur sahələrində, həmçinin Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi üzrə əməkdaşlığın uğurla həyata keçirildiyi qeyd olundu.

Prezidentlər Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçılarının Qazaxıstanda keçirilən V Zirvə toplantısının və Xəzərin hüquqi statusu haqqında imzalanmış Konvensiyanın əhəmiyyətini vurğulayaraq onun gələcəkdə Xəzəryanı ölkələr arasında əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirəcəyinə əminliklərini ifadə etdilər.

Görüşdə ikitərəfli münasibətlər və qarşılıqlı maraqlı doğuran məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev Abşeron Logistika Mərkəzinin açılışında iştirak edib

Prezident İlham Əliyev paytaxtın Qaradağ rayonunun Lökbatan qəsəbəsində inşa olunan Abşeron Logistika Mərkəzinin açılışında iştirak edib. Dövlətimizin başçısı mərkəzin rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi.

Prezident İlham Əliyev Abşeron Logistika Mərkəzinin fəaliyyəti ilə tanış oldu.

Abşeron Logistika Mərkəzinin direktoru Ziya Ağayev görülən işlər barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi. Bildirildi ki, mərkəzin inşasına 2017-ci ilin aprelində başlanılıb. Tarixi İpək yolunun üzərində yerləşən Abşeron Logistika Mərkəzinin sutkalıq yükaşıyırma gücü 30 min ton təşkil edir ki, bu da ildə təqribən 11 milyon ton yükə bərabərdir. Bu mərkəz vasitəsilə Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsullarının xarici ölkələrə ixracı planlaşdırılır. Abşeron Logistika Mərkəzi bütün xidmətləri təklif etməklə vaxta qənaəti və xərclərin azalmasını təmin edir.

Müəssisə ilk mərhələdə 28 hektar ərazidə dəmir yolu və avtomobil yollarının qarşılıqlı əlaqəsini təmin edərək logistika xidməti göstərməyə başlayacaq. İkinci mərhələdə isə 35 hektar ərazi üçün layihə hazırlanıb. Bu mərhələnin yekunlaşmasından sonra Logistika Mərkəzi həm Azərbaycanın, həm də Qafqazın coğrafi logistik inkişafına, həmçinin ölkəmizin iqtisadi tərəqqisinə böyük töhfə verəcək.

Mərkəz vahid gömrük məntəqəsi kimi qəbul olunub. İdخال, ixrac

və tranzit gömrük əməliyyatları ərazidə yerləşən gömrük orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

Logistik xidmət tərəfdaşlarının əməkdaşlığı məhsuldarlığı və

sahəsi, açıq yük platforması və ən müasir texnikalar xidmət göstərəcək. Mərkəzdə yük maşınları üçün 200 yerlik park yaradılıb, dəmir yolu körpüsü və avtomobil yolları

ixrac və tranzit yüklərin daşınması da icra olunacaq.

Abşeron Logistika Mərkəzinin əsrlər boyu mədəniyyətləri və qitələri birləşdirən tarixi İpək yolunun

dılması onun iqtisadi əhəmiyyətini daha da artırır. Təxmini hesablamalara görə, gün ərzində 750-800 yük maşını şəhər mərkəzində yerləşən stansiyalardan boşalan yükləri şəhərdaxili anbar və tikinti materialları bazarlarına daşıyır. Bu yüklərin şəhərdəki məntəqələrə, inşaat materialları mağazalarına və bazarlarına çatdırılması paytaxtda nəqliyyatın hərəkətində sıxlıq və digər problemlər yaradır. Logistika Mərkəzinin yaradılması bu problemi həll etməklə yanaşı, həm də Bakının ekoloji durumunu daha da sağlamlaşdıracaq. Belə ki, Bakı-tərəfi dəmir yolu stansiyalarından Abşeron Logistika Mərkəzinə yönəldiləcək yüklərin həcmi 0,8 milyon ton olacağı ehtimal edilir. Beləliklə də Bakıya gələn 2 milyon ton yük şəhərdən kənarında yerləşən Abşeron Logistika Mərkəzinə yönəldiləcək. Bu da orta hesabla 125 min yük avtomobili deməkdir.

Bu mühüm infrastruktur obyektinin Bakı-Tbilisi-Qars, İran-Astara-Bakı, Rusiya-Yalama-Ələt dəmir yolu marşrutları ilə əlaqəsi var. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu tam gücü ilə fəaliyyətə başladıqdan sonra bu mərkəz vasitəsilə qonşu ölkələrlə idخال-ixrac əməliyyatlarını, eləcə də Azərbaycan ərazisindən multimodal yük daşımalarını daha çevik yerinə yetirməyə imkan yaradacaq.

Mərkəzin fəaliyyəti ilə tanış olan dövlətimizin başçısı kollektivə uğurlar arzuladı.

səmərəliliyi daha da artıracaq. Mərkəzin yaradılmasında əsas məqsəd ən müasir üsullarla müştərilərin istəklərini təmin etməkdir. Bunun üçün bütün xidmətlər "vahid pəncərə" sistemi ilə bir nöqtədən təmin olunur. Müəssisədə ümumilikdə 350 nəfər işlə təmin ediləcək.

Vurğulandı ki, Abşeron Logistika Mərkəzində 2400 konteyner tutumu olan terminal, tutumu 21 min ton olan iriölçülü yük terminalı, 8100 kvadratmetrik qapalı anbar

inşa ediləcək. Burada üçmərtəbəli gömrük, inzibati və müştəri xidmətləri binası, həmçinin giriş-çıxış nəzarət, texniki, ictimai obyekt binaları inşa ediləcək.

Mərkəzdə 6-sı qatar qəbulu, 2-si konteyner, 2-si açıq yük və 2-si anbar sahələrinə boşaltma və yükləmə xətləri olmaqla, ümumilikdə 12 kilometr uzunluğunda dəmir yolu xətti var. Müəssisədə illik yükaşıyırma qabiliyyəti 3,5 milyon ton olan terminal vasitəsilə idخال,

mərkəzində yerləşən paytaxtımızın Lökbatan qəsəbəsi ərazisində inşa edilməsi xüsusilə əhəmiyyətlidir. Mərkəzin ərazisi ticarət, logistika və sənaye zonalarının kəsişməsində və nəqliyyat şəbəkələrinin mərkəzində yerləşir. Bu müəssisənin "Meyvəli" MMC-yə, Bakı Baş Gömrük İdarəsinə, Ələtdəki Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanına, "Sədərək" və "Binə" ticarət mərkəzlərinə, həmçinin digər biznes strukturlarına yaxınlıqda yara-

Nizami rayonunda ətraf mühitin mühafizəsi ilə əlaqədar sahibkarlarla növbəti görüş keçirilib

Nizami Rayon İcra Hakimiyyətində "İctimai işə obyektlerinde ətraf mühitin mühafizəsi vəziyyəti" mövzusunda rayonda fəaliyyət göstərən sahibkarlarla növbəti görüş keçirilib. Görüşdə Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Arif Qasimov, Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Aparat rəhbəri Vüqar Kərimov, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısı Aparatının rəhbəri Rasim Quliyev, Nizami Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının əməkdaşları, rayonda fəaliyyət göstərən sahibkarlar iştirak ediblər.

Tədbiri açan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Arif Qasimov növbəti dəfə belə bir tədbirin keçirilməsində məqsədin rayon ərazisində ekoloji təhlükəsizliyin təmin edilməsi, ətraf mühitə təsərrüfat və başqa fəaliyyətlərin zərərli təsirinə qarşısının alınmasından ibarət olduğunu vurğulayıb. Eyni zamanda, rayon ərazisində fəaliyyət göstərən sahibkarlara işlərini ətraf mühitin ekoloji təhlükəsizliyini pozmadan, səlahiyyətli dövlət orqanları tərəfindən təsdiq edilmiş insan sağlamlığını və ətraf mühitin mühafizəsini təmin edən normativ texniki sənədlərin və standartların tələblərinə uyğun qurmalı olduqları bildirilib.

Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Aparat rəhbəri Vüqar Kərimov və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısı Aparatının rəhbəri Rasim Quliyev çıxışlarında ictimai işə müəssisələrinin əksəriyyətinin layihələndirilməsində tullantıların zərərsizləşdirilməsi və istifadəsi, ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısını alan tədbirlərin görülmədiyini bildirərək sahibkarlara bundan sonrakı fəaliyyətlərini mövcud qanunlara uyğun olaraq son hədləri yol verilən normativlər səviyyəsində zərərli maddələrin və tullantıların zərərsizləşdirilməsi və istifadə edilməsi üzrə təmizləyici qurğularla və avadanlıqlarla təmin etməklə qurmalı olduqlarının vacibliyini söyləyiblər. Eyni zamanda, natiqlər qanunvericiliyin tələblərini pozan işə sahiblərinə qarşı İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 237.2-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq tədbirlər görülmədiyini, ətraf mühitə buraxılan tullantıların təmizlənməsi və tullantıların nəzarət üçün qurulmuş qurğuların, avadanlığın, aparatların istismar qaydalarının pozulmasına və ya bunlardan istifadə edilməməsinə görə cərimələrin nəzərdə tutulduğunu qeyd ediblər. Sonda məsələ ilə bağlı sahibkarların sualları cavablandırılıb.

Samux RİH Başçısı vətəndaşların növbəti fərdi qaydada qəbulunu keçirdi

Samux Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı cənab Alı Qocayevin başçılığı ilə vətəndaşların növbəti fərdi qaydada qəbulu keçirilmişdir.

Qəbulda rayon İcra Hakimiyyəti Başçısı Aparatının məsul işçiləri, hüquq mühafizə orqanları, aidiyyəti idarə, təşkilat, xidmət sahələrinin rəhbərləri, İnzibati Ərazi Dairələri üzrə nümayəndələr və bələdiyyə sədrleri iştirak etmişlər. Vətəndaşların qəbulu saat 10:00-da başlamış, qəbulda yazılmış 6 nəfər vətəndaşın müraciəti dinlənmişdir. Onlardan 2 nəfəri torpaq ilə əlaqəli, 1 nəfər məşğulluq ilə bağlı, 1 nəfər yol ilə bağlı və 2 nəfərin isə su ilə bağlı müraciət etmişdir.

Dinlənilmiş müraciətlərin və qaldırılan məsələlərin həlli ilə bağlı aidiyyəti qurumların rəhbərlərinə və məsul şəxslərə yerində müvafiq tapşırıqlar verilmişdir.

Tərtərdə qanvermə aksiyası keçirilib

Avqustun 13-də Səhiyyə Nazirliyinin Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfizologiya institutunun və Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə rayon mərkəzi xəstəxanasında talassemiyalı və hemofiliyalı xəstələrə dəstək olmaq məqsədilə qanvermə aksiyası keçirilib. Aksiyada rayonda fəaliyyət göstərən idarə, müəssisə və təşkilatların kollektivləri, hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları, ictimaiyyət nümayəndələri, gənclər, ümumilikdə 1000 nəfərə yaxın rayon sakini könüllü olaraq iştirak edib.

Qanvermə aksiyasında iştirak edənlər əvvəlcə müayinədən keçib, onlardan qan analizi götürülərək sağlam olub-olmalarını müəyyənləşdirilib.

Aksiyada 165 nəfər qan verib. Aksiyada iştirak edən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov bildirib ki, hey-

atının davamı üçün başqalarının köməyinə ehtiyacı olan insanlara

uzadaq. Elmi-Tədqiqat Hematologiya

kömək etmək hər birimizin vətəndaşlıq borcudur. Gəlin, belə insanların taleyinə biganə qalmayaq və imkanımız yetdiyi qədər onlara öz yardım əlimizi

və Transfizologiya İnstitutunun Mərkəzi Qan Bankının əməkdaşları tərəfindən toplanan qan ehtiyacı olan xəstələrin müalicəsində istifadə olunacaq.

"Uğurdan Gələcəyə" layihəsinin yay düşərgəsinə qalib seçilən şagirdlərin təqdimatı keçirilmişdir

Daşkəsən rayon Təhsil şöbəsinin akt zalında Təhsildə İnkışaf və İnnovasiyalar üzrə 2-ci

düşərgənin qalibi seçilib. Həmin şagirdlər 3 gün Bakı Dövlət Universitetinin Quba rayonunda yer-

clərin Təlim və İstirahət Mərkəzində "Cavan" Gənclər Hərəkatı İctimai birliyinin və Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İndi Başla – Tələbənin yayı" adlı layihəsi çərçivəsində 600 baldan yüksək nəticə göstərən abituriətlərlə "Uğurdan Gələcəyə" layihəsinin qalibi olan şagirdlərinin görüşü təşkil olunmuşdur.

Məhz bu gün Dövlət İmtahan Mərkəzinin saytında nəticələri elan olunaraq yüksək balla tələbə adı qazanan abuturiətlərlə IX sinif buraxılış imtahanlarında Daşkəsən rayonu üzrə yüksək nəticə göstərən şagirdlərin görüşü səmimi bir atmosferdə keçirildi. Tələbə adı qazanan gənclər hələ orta məktəbdə təhsillərini davam etdirən yoldaşlarına ali məktəbə qəbul olmaq üçün keçdikləri çətinliklərdən danışdılar və öz təcrübələrini bölüşdülər.

Lənkəran rayonunun Gəgiran kənd məktəbində tarix fənni üzrə dərs deyən gənc müəllim Həbib Əlizadə də öz dərs metodikası və şagirdlərə fərqli yanaşması barədə ətraflı məlumat vermişdir.

qrant müsabiqənin qalibi "Uğurdan Gələcəyə" layihəsinin rəhbəri Təhsil Nazirliyinin meneceri Səbinə xanım Qədirova yay düşərgəsinə qalib seçilən şagirdlərin təqdimatını keçirmişdir.

Bu il IX sinif buraxılış imtahanlarında Daşkəsən rayonu üzrə yüksək nəticə göstərən 6 şagird

leşən tədris-təcrübə və istirahət mərkəzində yay düşərgəsində olacaqlar.

Bundan əlavə buraxılış imtahanlarında rayon məktəblərində yüksək nəticə göstərən 25 nəfər digər şagird layihə rəhbərliyi tərəfindən "Fəxri fərmanla" mükafatlandırılmışlar.

Daha sonra Daşkəsən Gən-

Maştağa qəsəbəsində "Salam, Əsgər!" adlı aksiya keçirilmişdir

Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə "18 avqust – Sərhəd qoşunları əməkdaşlarının peşə bayramı günü" münasibətilə 15 avqust 2018-ci il tarixdə rayonun Maştağa qəsəbəsi Maştağa mədəniyyət – istirahət parkında "Salam, Əsgər!" adlı aksiya keçirilmişdir. Aksiya iştirakçıları xüsusi hazırlanmış guşəyə yaxınlaşaraq Azərbaycan Ordusu sıralarında xidmət edən igid əsgərlərə səmimi duyğular və xoş arzular ifadə edən məktublər ünvanlamışlar.

Aksiyada Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyətinin "Biz birliyin rəmziyik" devizli könüllüləri ilə yanaşı, Sabunçu Gənclər Evinin

fəal gəncləri, müxtəlif müəssisə və təşkilatların əməkdaşları, məktəblilər və qəsəbə sakinləri də fəal iştirak etmişlər.

Aksiya rayon gənclərinin ifasında vətənpərvərliyə həsr olunmuş bədii proqramla davam etmişdir.

Ö h m ə d e H ə p p o
(Övvəli 428-ci sayımızda)

Həciye Cindi çox haqlı olaraq bu əzəmətli söz abidəsini qəhrəmanlıq-məhəbbət dastanı adlandırır. Dastan bir tərəfdən Zine ilə Məmenin məhəbbət macərələrini, ülvə, əvəzsiz sevgilərini tərənnüm edir, digər tərəfdən xalq qəhrəmanları Qaratajdin, Ərfan və Çəkanın şücaətindən danışır. "Məme və Zin"də iki varlıq-məhəbbət və qəhrəmanlıq zirvələri mədh edilir, biri digərini tamamlayır. Buna görə də xalq vətən və torpaq uğrunda qəhrəmanlıq göstərən şəxsin şəninə yeni mahnı qoşmaqla bərabər qəhrəmanı "Məm və Zin" qəhrəmanları ilə müqayisə edir. Elə bir kürd şənliyi olmaz ki, orada bu dastandan sevgiyə, məhəbbətə aid şər-bayati parçaları oxunmasın, elə bir yas keçməz ki, ana və bacılar ölən cavanın taleyini Məm və Zinin bəxti ilə eyniləşdirməsin, əsərdəki kədərli bayatılardan, ağırlardan deməsin. Vətənin üstünü qara buludlar bürüyəndə kürd cavanları özlərini Qaratajdin və onun qardaşlarına bənzədəib, onlar kimi zəfərlə qayıtmağa can atmışlar.

Kürd ədəbiyyatının inkişafına böyük əmək sərf edən şərqşünas alim M.B.Rudenko deyir: "Yaxın Şərqdə Leyli və Məcnun, Qərdə Tristan və İzolda, kürdlər arasında isə Məm və Zin adları sevgi simvoluna çevrilmişdir.15."

"Məm və Zin"də bir sıra mükəmməl qadın surətləri diqqətimizi cəlb edir. Qadın azadlığına dastanda xüsusi yer verilir. Zin və Pərinin timsalında dastan yaradıcıları bu azadlığın qadına gətirdiyi əzəməti, bəxtəvərliyi, vüqarı bədii boyalarla əks etdirmişlər.

Zin Cəzirə qəhrəmanlarından 3 qardaşın-Qaratajdin, Ərfan və Çəkanın əmisi qızıdır. Həm də Çəkanın nişanlısıdır. Pəri isə Qaratajdinin arvadıdır. Zin gözəldir, Pəri qayğıkeşdir. Zin sevgisində dönməzdir, mərdədir, tədbirlidir. Dastan kürd dilinin zənginliyinə, bu dilin şəriyyətinə xüsusi gözəllik gətirmişdir. Burada təbiət gözəldir, müqəddəsdir, əbədidir. Cəmiyyət hadisələri, təbiət hadisələri ilə üzvi surətdə bağlıdır.

Şərq poetikasına xas olan bu xüsusiyyətin "Məm və Zin"də ölməz nümunələri yaradılmışdır. Sanki təbiət başdan-başa qəhrəmanların əhval-ruhiyyələrinə tabe etdirilmişdir.

Dastanda kürd xalqının bir çox adət-ənənəsi, habelə feodal-patriarxal cəmiyyətin qanun-qaydaları öz əksini tapıb. Zin ağılı, qabiliyyəti, sadə məhəbbəti, zövqü və təmiz ürəkliliyi ilə xalq arasında haqiqi, bakirə gözəlliyin simvoluna çevrilmiş, qorxmaz bir qızıdır. Əmisi oğlu Çəkanın nişanını cürətlə rədd edir, ürəyi tutan uzaq elli qəhrəman Məmi sevdini açıqca bildirir.

Dastandakı hadisələr Məmin Qaratajdinin evinə gəlib çıxmasından sonra mürəkkəbləşir. İctimai təbəqələr arasındakı ziddiyyətlər kəskinləşir. Qardaşlara məlum olur ki, Məm Zini sevir. Folklorşünas Həciye Cindinin sözü ilə desək, əgər Qaratajdin olmasa idi, "bu namussuzluq ləkəsi qanla yuyulardı.15." Hər şeydən əvvəl Məm Qaratajdinin qonağıdır. Qonaqpərvərlik, duz-çörək naminə böyük qardaş məsələni dinc yolla həll etməyə çalışır.

Qardaşlarının yanında Qaratajdin Məmə deyir:

DASTANLARDA YAŞAYANLAR

Əlçatmaz abidələrə doğru

- Zine bulağın başındadır. Gedib ondan bir nişanə alıb gətirsən qız sənindir.

Hec nədən çəkinməyən Zin Misirin yeddiillik xərcini ödəyə bilən boyunbağısını sevgilisinə verir. Məm onu gətirib qardaşlara verdikdə qızın nişanlısı Çəkan deyir:

Her çar hespêd meye boz,
Em nav Cizîrê digerin bi dew-doş,
Zin xatûn ya mine, lê bi Memê pîroz!16

Sətiri tərcümə:
Dördümüzün də atı bozdur,
Biz Cəzirədə qəhrəmancasına gəzirik,
Zin xatun mənim idi,
Ancaq, qoy Məmi xoşbəxt etsin!

Bu haqiqi sevginin, ailə xoşbəxtliyi üçün mühüm şərt olan tərəflərin razılığının poetik həllidir. Əlbəttə, Çəkan qol gücünə Zinin vüsəlinə çata bilərdi. Həm də üç qəhrəman qardaşın gücü, iradəsi qarşısında Məm yenilərdi. Lakin nişanlı da, qardaşlar da bu zorakılıq yolundan uzaqdırlar. Yaxşı anlayırlar ki, zülmə yandırılan çıraq,

zülmə də söndürülər. Ailə evinin mərmər sütunları ər və arvadın azad diləkləri olmalıdır. Məhəbbət şahlıq quşu kimi bir şeydir, çiyinə qonmadısa, qılınclar, qalxanlar, zor əbəs cəhddir.

Qəhrəmanlıq motivləri zaman-zaman xalqın arasında yaşayan dastanlardan biri də "Əli Xarziya"dır.

"Qər və Kəlik"ın hər səhifəsində nəzərə çarpan döyüşkənlik əhval-ruhiyyəsi, cəsurluq, qəhrəmanlıq ənənəsi "Əliye Xarziya" dastanında da yadelli işğalçılarla mübarizə məsələsi təşkil edir. Bu dastanı "Qər və Kəlik"dan fərqləndirən əsas cəhət əsərin demokratizmi, kütləvi qəhrəmanlıq səhnələrinin mühüm yer tutmasıdır.

Təkbəşinə qəhrəmanlıq, şəxsi məğrurluq səviyyəsi daşayan və buna görə də daha çox rəmzləşən səhnələr "Qər və Kəlik" üçün nə qədər xarakterikdirsə, kütləvilik, birgəlik, elliklə bir-birinə arxalanmaq, "Əli Xarziya"-dastanında əsas bədii məziyyətlərdir.

Əli təmkinli, tədbirli, geniş təbiətli, xalqın taleyini düşünən bir qəhrəmandır. O, nə qədər təmkinli və səbrlirdirsə, o qədər də qətiyyətli və mübarizdir. Əli üsyankar düşüncəyə malik bir fə dai kimi təsvir edilmişdir. Onun ətrafında mütəşəkkil mübarizlər dəstəsi vardır.

Düşmənlər Əlini 24 yoldaşı ilə birlikdə həbs edib qalaya salır, onların dar ağacından asılacağı barədə hakimlər hökm çıxarır. Lakin xalq öz igid oğullarının hayına yetir, onları ölümdən qurtarır. Çünki bu qəhrəmanlar xalqın arzuları uğrunda

mübarizəyə qalxmışlar.

Qeyd etmək lazımdır ki, "Qər və Kəlik"ın yaranma tarixi daha qədimdir. "Əli Xarziya" isə nisbətən yaxın əsərlərin hadisələrini təcəssüm etdirir.

Əsərin əsas qəhrəmanları Əli, Telli Həmzə və onun oğlu Təmodur. Əlini və onun silahdaşlarını ölümdən qurtaran Telli Həmzə və onun oğlu Təmonun üsyankar dəstəsidir. Təmo ilə Telli Həmzənin arasında bütün cəhətcə böyük fərq var. Təmo çılğın və dəliqanlıdır, atası isə uzaqgörən və tədbirlidir. Döyüşkənlik Təmonun həyat qanunudur. Telli Həmzə isə səbrli, dözümlü, yüz ölçüb bir biçəndir.

Təmo döyüş meydanlarında həmişə atası Telli Həmzənin sözlərini yadına salır, onun müdrik ata nəsihətlərinə can-başla əməl etməyə çalışır. Ata öydü, ata sözü Təmo üçün müqəddəsdir. Ona elə gəlir ki, ata qədri bilməsə, ata sözünün kəsərini duymasa döyüş meydanında qılıncı kəsərdən düşər, el üzünə baxmaz, başı uca olmaz.

Bütün bunlarla bərabər qeyd etmək

ların, nəğmələrin qəhrəmanı olaraq qalmır. O, bu xəzinənin yaradılmasında da fədakarlıqla iştirak edir. Kürd qızı, kürd qadını xüsusilə yallı mahnıların, bayatıların və bir sıra qəhrəmanlıq nəğmələrinin yaradıcısıdır, eyni zamanda onun ifaçısıdır. Bunu folklor nümunələrinin ruhundan, üslubi məqamlardan asanlıqla hiss etmək olur. Əbəs deyil ki, xalq ruhunun tərcümanı olan folklor nümunələrində qadın poetik zirvələrə ucaldılır, ona "Eva gula govendəyə" – qadın yallı çiçəyidir, - deyilir.

Bütün bunlara baxmayaraq, kürd qadının taleyi bir sıra məsələlərdə Şərq qadının acınacaqlı taleyi ilə eyniləşir. O da islam dünyasının alqı-satqı quludur. O da əşya kimi satılır, atası yaşında kişiye zorla ərə verilir.

Bayatı və məhəbbət nəğmələrində qadın hüquqsuzluğuna, onun kəmtaleliyinə dəruni bir yas saxlanılır.

Ax felek, xwezila di mērgēda,
Stūyē min xarbūye aliyē rēda,
Ahē min erdē nemīne,
Çawa ez dame kalekī hevtē salīda.
Sətiri tərcüməsi:

Ah fələk, gülə-çəməne bax,
Yola tərəf boynumu əymişəm,
Ahım yerdə qalmasın,
Məni yetmiş yaşlı kişiye ərə veriblər.

Bu mənada "Xecə ü Siyabend" / "Xəce və Siyabend", "Ker ü Kulik" / "Qər və Kəlik", "Zənbilfroş" / "Zənbilsatan", "Memê û Eysê" / "Məm və Aışə", "Əliyê Xarziya" / "Əli dayıoğlu", "Dim-dim", "Mem û Zin" / "Məm və Zin" / 19 və başqa dastanlar olduqca qəhrəmancasına həlak olmuş ər, oğul və atalarına yas əlaməti olaraq kürd qadını uzun, qara hörüklərini kəsmiş, qara geymiş, göz yaşları ilə ağıllar qoşmuşlar. Şəhid qəhrəmanların adlarını tarix yazmasa da, onları yaratdıqları incilərdə əbədiləşdirmişlər.

"Heydero lawo" / "Övladım Heydər" / qəhrəmanlıq elegiyasına nəzər salaq:

Heydero lawo,
De lo, lo, lo...

Delo Heydero lo,
Dilê dayka te bera Wanê,
Bera xeyalan-xamane,
Bahare malê me danîne
Zozanê Hesenkefê,
Badinê bi sê denga
Li Rehimê kire gazî, go:
Norî-guliyê min te jêkiribê,
Bahare derdê xelgê mal-halê dunyalikê,
Derdê dayka te ne mal-hale,
Ne koza berxane, ne tewla menekiyane,
Derdê dayka te kekê Mehmed,
Axankî xorta Hêydere.
Cotê gulê mawîzerê birindare.
Sətiri tərcüməsi:

Heydero oğul20,
Dəlo-dəlo...
Də lo, Heydero lo,
Ananın ürəyi Van dənizidir,
Qəm-xəyal dənizidir,
Yazdı evlərimiz
Həsənkef yaylağına köçmüşdür.
Bədinə üç dəfə
Rəhməni səslədi, dedi:

- Mənimlə sənə saçın, hörüklərin kəsilsin,
Yazdı, camaatın dərdi dünya cəfasıdır,
Ananın dərdi dünya mal-dövləti deyil.
Nə quzu küzü, nə at tövləsi,
Nə qoyun sürüsü, nə varlı ev ananın
eynənə gəlmir,

Onun dərdi Məmmədin qardaşı,
Cavanlar ağası-Heydərdir.
O, bir cüt mauzer gülləsi ilə
yaralıdır!21

Ardı var

Jîyan û serhatda Serok Mesûd Mistefa Barzanî

Mesûdê kurê Mela Mistefa Barzanî di 16-ê tebaxa 1946-an de li bajarê

girtiyê stûyê xwe.

Piştî ruxandina Şoreşa Îlonê li enca-

ma rêkkestinnameya Cezayirê li navbera Şahê Îranê û Hikûmeta Iraqê li sala (1975), bi rênimayiya cenabê Mela Mistefayê Barzanî, Mesûd Barzanî li gel Îdrîs Barzanî birayê wî û jimareyek li hevalên xwe pêkve helsan bi rêxistina rêzên pêşmerge û damezrandina serkirdayetiya demkî ya Partiya Demokrat a Kurdistanê ji bo dakokîkirina li kurd û Kurdistanê di 26-ê gulana 1976-an şoreşa gulan dest pê kiriye. Di sala 1976-an heta 1979-an de

Mehabadê li Kurdistanê Îranê, li ber sîhê alaya Kurdistanê û li roja damezrandina Partiya Demokrat a Kurdistanê ji dayik bûye. Li serdema temena kurd ya Komara Kurdistanê li Mehabadê ku yekemîn giyana serbixwe ya kurdî bûye.

Piştî rûxana Komara Kurdistanê di sala 1947-an de, binemaleya Mesud Barzanî li gel komek li pêşmergeyan û binemala wan naçar bûn vegerin Kurdistanê Iraqê û paşê li aliyê rejîma Iraqê ve hemû bo bajarên xwarê Iraqê hatin dûrxistin, bi taybetî Bexda û Besre, lê belê Mela Mistefa Barzanî, bavê Mesud Barzanî, rêberê şoreşa kurd li gel hevalên xwe berbi aliyê

Yekîtiya Sovyetê bi rêketin û heta sala 1958-an li wir man. Mesûd Barzanî bi sedema hokara siyasî û peywendiya bi şoreşa Îlonê xwendina navendî temam nekir û Bexdayê bi cîh hişt û li temena

belê wê roja ku Barzanî 1-ê adara 1979-an gihîştê Îran, bavê wî li Washington koça dawî kir. Li meha mijdara 1979-an, li kongreya nehem a Partiya Demokrat a Kurdistanê bi awayekî demokrasiyane

Barzanî Serokê Partiya Demokrat a Kurdistanê hate hilbijartin. Rola her yek li Mesûd Barzanî û Îdrîs Barzanî yê birayê wî, gelek berbiçav bûye di salên 1980-ê, heta wekî 1987-an de li damezrandina çendîn komeleyên siyasî li Iraqê û bi taybetî ku, bereyên Kurdistanê li çendîn rêxistin û hizbên Kurdistanê damezrand.

Barzanî û ji malbata xwe gelek qurbanî li ser kêşeya kurd daye û li dawiya li dayik bûnê heta 12 sal bavê xwe nedîtiye, ku ew li dûrî welat li Yekîtiya Sovyetê dijîya. Sîxurên rejîm sê birayê Barzanî teror kirine 32 kes le endamên malbata wî li gel wan 8000 Barzanî bûn ku ji aliyê rejîma Bees ve di sala 1983-an de hatin enfalkirin. Mesûd Barzanî xwedî çendîn hewldanên terorê bûye bi

16 salî di sala 1962-an de çek hilgirtiyê û çûye rêzê pêşmergeyê Kurdistanê û roleke wî berbiçav hebûye. Li şoreşa kurd ku di 11-ê îlona sala 1961-ê de bi rêberiya Mela Mistefa Barzanî destpêkir û heta sala 1975-an berdewam bû. Li jêr rênimayî û piştgîriya bavê xwe têkilîya xebata siyasî bûye. Barzanî jiyana xortaniya xwe terxan kiriye ji bo wan armancên ku Partiya Demokrat a Kurdistanê bilind kiriye. Di sala 1961-ê de, demokrasî ji bo Iraqê û Otonomî û paşê Federalîzm ji bo Kurdistanê li çarçeweya Iraqê demokratîk da, rêzdar xebatekî mezin ji bo vê çareseriyê rasteqîne kiriye.

Barzanî li temena bîst salî da bi awayekî rêk û pêk têkilî karûbarê siyasî bûye û di sala 1970-ê de beşdarî wê tîma kurdî bûye ku gûftûgoyê li gel Hikûmeta Iraqê, li ser rêkkestina otonomî kiriye. Di sala 1971-ê de li dema sazkirina kongreya heştê Partiya Demokrat a Kurdistanê bi sîfeta endamê komîteya navendî ya partiyê hatiye hilbijartin û paşê bûye endamê yedegê mekteba siyasî û erkê berpirsiya dezgeha emnî

taybetî hewlên terorkirina li Viyana paytexta Nemsayê di 8-ê çileyê 1979-an. Rejîmê Iraq yek li dawiya yekê (16) çar

gundê barzaniyan xera kiriye ku gundê birêze, Barzanî pirtûkekî li ser rola dîroka Mistefa Barzanî bavê xwe li Tevergera Neteweya Kurd li jêr navê Barzanî û Tevergera Rizgarîxwaziya Kurd ku li sê bergan pêk hatiye nivîsandiye, li gel çendîn gotar û babetên siyasî ku li rojname û kovarên Kurdistanê hatine belav kirin. Piştî şerê hevpeymaniyê dijî bi Iraq, Barzanî hem ahengî bereya Kurdistanê kir û serkirdayetiya raperfina adara 1991-ê kurdan kir ku bûye hoyazad kirina beşekî mezinê Kurdistanê Iraqê ji destê rejîma Bexdayê.

Di meha nîsana 1991-ê de gûftûgo li gel Bexdayê dest pê kir û Barzanî ji bo çendîn mehan serokayetiya şanda kurdî kir ku li hemû hizbên bereya Kurdistanê pêk hatibûn. Li gûftûgoyan bi hîç encamek negihîştin bi sedema redkirina daxwaziyan kurd ku birîti bûn li otonomî herêmeyê û demokratîzekirina ji aliyên Iraqê ve. Her wiha li kongreya 12-ê ya Partiya Demokrat a Kurdistanê di sala

1999-an de Mesûd Barzanî serokê Partiya Demokrat a Kurdistanê careke din hatiye hilbijartin. Mesûd Barzanî li salên nohtan û heta weku ji navçûna rejîma Bees, beşdarî çendîn kongre û civînên navdewletî kiriye. Wekî civînên Washington li sala 1992-an û paşê li 1993-an û likongreya Selahedîn a 1992-an û kongreya Londonê ya îlona 2002-an û kongreya Selahedîn a şubata 2003-an. Barzanî roleke xwe yê serekî li sercem pêşhatiyên siyasîyê Iraqê nû da hebûye, paşê li damezrandina Encûmena hukimrana Iraqê di 31-ê tîrmeha 2003-an, ku têda bûye endam û dawiyê jî bûye serokê encûmenê.

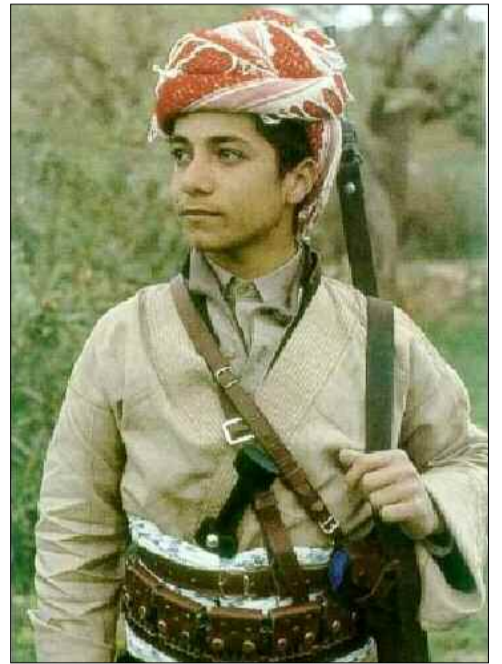
Di 12-ê hezîrana 2005-an de Mesûd Barzanî wekî yekemîn serokê herêma Kurdistanê ji aliyê Encûmena Nîştîmanî

ya Kurdistanê Iraqê ve hate hilbijartin.

Mesûd Barzanî li hilbijartinên roja 25-ê tîrmeha 2009-an bi rêjeya 70% ê denggan bi destxist û bi awayekî raste rast ji aliyê gelê Kurdistanê ve duyemîn car

yasayî xwar. Wekî serokê herêmê, li çendîn welatan bi seredanên fermî kiriye û çendîn serokê welat û serokwezîrê van welatan dîtiye, li encama van hevdiyan de li gel serok George W. Bushserokê Amerîkayê di 25-ê cotmeha 2005-an de û Tony Blair serokwezîrê Britanya di 31-ê

cotmeha 2005-an de û papayê Vatîkanê di 14-ê mijdara 2005-an de û Silvio Berlusconi serokwezîrê Îtalyayê di 13-ê mijdara 2005-an de û Abdullah keyê Erebîstana Sîyûdî di 13-ê adara 2007-an de û Abdullah keyê Urdunê di 19-ê adara 2007-an de. Wekî serokê herêmê ji bo geşkirina hevpeymanî li nav hêzên siyasîyên Kurdistanê çend organekî damezrandiye û li herêmê proseya biryardanê baştir kiriye:

- Li roja 22-ê kanûna 2007-an Encûmena Serokayetiya Kurdistanê hate damezrandin ku têda serokê herêmê serpereştiya civînan dike, û cîgirê serokê herêmê Kosret Resul li gel serokê Parlemena Kurdistanê û serokê Hikûmeta Kurdistanê û cîgirên wan û serokê

Dîwana Serokayetiya Herêmê. Heya niha berdewamiya Serokatîyê Kurdistanê û siyasîmedarê aramiya Rojhilata Navine.

- Encûmena bilinda Partiyên siyasîyan, ku kesayetiya yekem a partiyên siyasîyan têda endam in, ku ji van hizbên xwarê ve pêk dihê: Partiya Demokrat a Kurdistanê, Yekîtiya Nîştîmanî ya Kurdistanê, Partiya Zehmetkêşên Kurdistanê, Partiya Sosyalîst a Demokrat a Kurdistanê, Yekgirtiya Îslamî ya Kurdistanê, Komeleya Îslamî ya Kurdistanê. Serok Barzanî şeydayê xwendinê bi taybetî jî hez bi xwendina pirtûkên dîrokî û siyasî û serbazî dike û her wiha gelek hez ji werzîşê dike. Mesûd Barzanî sala 1965-an dest bi jiyana hevjiyê kiriye û xwedî heşt zarokane. Barzanî şarezayî bi temamiya zimanê kurdî û erebî û farisî ye, her wiha şarezayî zimanê îngilîzî ye û dikare pê biaxwe.

Amadekar: Tahir Silêman

DÊMOKRASÎYA CENABÎ MESUD BARZANÎ HÊJAYÎ XELATA NOBÊLÊYE

Îro li Bakûrê Kurdistanê û Tirkîyayê "Pirsgireka kurd" li rojevêdaye.

Hokumeta Tirkîyayê, bona zext û zora gelên kurd, ji sazîyên YA -ê, yê herî girîng ji sîstêma Başûrê Kurdistanê, ji dêmokrasîya rêzdarê hêja, Serokê Kurdistana Azad, Cenabî Mesud Barzanî minaq hildane û hes dikin hine gavên dêmokrasîyê bavêjin. Lê nijatparêzên tirkan hemu gavan astengîyan derdixîne hole û bê şerm ji "bratîyê" gilî dikin. Lê çirokên kalên xweye nijatparêzîye kevnar hes nakin ji bîra xwe derfînin, axatîya xwe ji dest berdin. Daxazîya wana, kurda wek herdem bi çavên piçûk dîtine. Lê ew hes nakin pêşketina kurda qebûl bikin, hes nakin dunya ji tîxnolojîya cîhanê piçûkbe, wekî dengê nijatîyên wan cîhan bibihîze, bibîne û bizanibe.

Bona wê jî pêwîste sazîyên, serok û rêberên kurda hişyar bin, ji buyerên dîroka Kurdistanê dersê hildin, şaşîyên kal û bavên me dubare nekin. Ser dew û dozên xwe qaîm bisekinin, her dem pişikîrêka hevdu bikin. Piyên xwe yek erdêxin, wekî rim rima dengên lingên azadîyê erdê wusa bihejîne wekî, dijmin ji vê hejê bilerize, biheje û bizanibe zext û zora gelên kurd û Kur-

distanê çîye. Bila bizanibin îdî gelên kurd hemu xandî û pêşketîne, rêberê û serokên gelek dewleta lawên mîrxasên gelê kurdin.

Belê jîyan berdewame, berxwedan jîyane, seva kîjan

axî gel xwîn dirêjînin ew Welate. Seva Kurdistana şîrîn gelên kurd hezdar salin xwîn hildişînin, berxwe didin li Rojavayê Kurdistanê, Rojhilatê Kurdistanê, Bakûrê Kurdistanê, Başûrê Kurdistanê xwîn dirêjînin wekî li Welatekî azad da serbest ser bilind bişînin.

Belê, ev roj bi rêça dew û doza kurdên welatparêz, berzanîyan, yê herî girîng bi serkarîya mîrxasê gelê kurd, Gênerâlê Şerrê Çîyan, Melle

Mistefa Barzanîyê hertim zindî û berdewam kirina sîyaseta Wî, ji alîye Serokê hêja Mesud Barzanî, Başûrê Kurdistanê rêzgar buye. Lê ev rizgarî ser rewşa bingeha dêmokrasîya cenabî Mesud Barzanî qaîm û

bixwazin jî, nexwazin jî hes dikin gavne dêmokrasî bavêjin. Raste di sala 2004-a, cara ewlîn ez çûnê Kurdistana Azad serkarên sazîyên tûrkmananva min hevdiştin çêkirin.

Ew digotin:

"Ji sala 1993-a gênerâlên Tirkîyayê me bi balafirava dibirine Hekarîyê, qerergeha eskerîyê. Plan proqrama didane ber me.

Yê ewlîn ew bû wekî, pîrsa Kurdistan neynîne ser zimanên xwe, kîjan tûrkman pîrsa Kurdistan bide xebatê ew ne tûrkmane.

Yê duyem, ala Kurdistanê qebûl mekin û neynin ser zimanê xwe.

Yê sêyem, ewe parlamêntoya Kurdistanê nas nekin û nebîne endam parlamênto.

Yê çarem, kurdava cîranîyê mekin, kî keça kurda lawên xwera stendîye bidin berdan, kê keça xwe daye kurdan paş bînin. Pêwîste hun bizanibin li cîhanê netewe kurd tunene evana tirkê çîyanin.

Lê pêş van hemu buyeran, Serok Mesud Barzanî navên me tûrkmanam xiste lîsta parlamêntoya Îraqê û cara ewlîn ew em derxistine rêzên netewa. Beqî dêmokrasîya Barzanî em ketine Parlamêntoya Kurdistanê û xadî hemu mafên mirovahîyê bûn. Em hezdar cara kek Mesudra dibêjin

spas".

Belê, dewleta Tirkîyayê ber sîyaseta Mesud Barzanî teyax nekir, xwe nexaze jî hat di gel cenabî Mesud Barzanî, ber alaya Kurdistanêye sê rengîn rûnişt û ji Serokê hêja harîkarî xwast. Niha li Tirkîyayê nuneratîya Hokumeta Herêm hatîye vekirin, Ala rengîn li civat û meşada resmî tê bilind kirinê.

Eve sîyaseta, eve Dêmokrasîya Barzanî, neyar nexaşîya xwe anî ber piyên xwe wekî harîkarîyê bidin "Pirsgireka kurd".

Ji ronahîya Dêmokrasîya Mesud Barzanî li Kurdistanê çiqas netewa kêmjimar hene, heqê dêmokrasîya wan hatî dayîn. Ereba, tûrkman, surîyanî, kildanî, asorî, ermenî kîjanî ku li Kurdistanê deh hezarin li parlamêntoyê cîk hatîye dayîn.

Em gumanin Şewqa Dêmokrasîya Serokê hêja cenabî Mesud Barzanî wê ronahî bide Rojhilata Navîn û dewletên cîhanê.

Serokên dewletan wê ji Dêmokrasîya Barzanî minaq hildin û tevî neteweyên kêmjimarên Kurdistanê, ji Sazîyên Cîhanê daxwaz bikin wekî, bona anîna haştî û azadîyê Xelata Nobêlê bidine Dêmokrathez, Haştîxwaz û Sîyasatmedarê mezin cenabê Mesud Mistefa Barzanî.

Amade kar: Tahir Silêman

PDK: Çawa me pîlanên dijî Kurdistanê şikandin, emê welat pêş bixin û geş bikin

Polîtburoya PDKê bi hatina 72yemîn salvegera avakirina PDKê peyamek belav kir û tê de tekez dike ku ewê berdewam bin

Nemir û rêbaza wî de, Kurdayetî da ber xwe û aştî û dêmokrasî û edalet ji xwe re kir pîvan."

Peyama PDKê wiha dom dike:

li ser xebata xwe ji bo bidestxistina mafên rewa yên gelê Kurd û herwiha çawa wan pîlanên li dijî hebûna Herêma Kurdistanê jînav birne dê wisa kar û xebatê bikin ji bo pêşxistin û geşekirina Kurdistanê.

Polîtburoya PDKê di peyama xwe de ragihand: "Beriya 72 salan, dema ku bêhêviyê reş ketibû nava neteweya Kurdî de, PDK wek çirayekê hat pêxistin û dîsa hêvî xist dilê miletê Kurd de. PDK ji bo bidawîhatina bindestîyê hat avakirin. Hat avakirin ji bo ku xebatê bike ji bo ku neteweya Kurd bighê mafê xwe. PDK û di bin siya hizr û felsefeya Barzanîyê

"PDK karî qonax bi qonax mafên gelê Kurdistanê li Başûrê Kurdistanê bidest bîne û heta roja îro jî xebata me berdewam e û tevî hemû astengî û girêkan PDK katiye wek çiyayekî mezin xebatê ji bo mafê gelê Kurd û ji bo Kurdistanê bike. Niha piştî 72 salan ji damezrandina PDKê, hêj em bi heman moral û bawerî û li ser rêbaza Barzanîyê nemir berdewam in li ser parastin û bihêztirkirina Kurdistanê, nexasim di van 5 salên dawî de Kurdistan rastî gelek pîlan û pirsgirêk û kirîzan bû ji bo ku hebûna Herêma Kurdistanê jînav bibin û keda 100 sala borî jînav bibin. Lê PDK rûbirûyê

wan pîlanên bû û ew pîlan şikandin."

Polîtburoya PDKê ragihand: "Di şerê birçîkirin û qutkirina nanê xelkê Kurdistanê de, PDK nehişt Kurdistan çoga xwe daxê û teslîm bibe û pîlana jînavbirina Herêma Kurdistanê şikand. PDK cezayên nerewa yên ser Kurdistanê şikandin û dîsa Kurdistan veqerand ser lingê wê. PDK bi tenê berpîrsî li xwe girt û bar avêt ser milê xwe û rewşa Kurdistanê ji kirîzan rizgar kir. Bi hêviya xwedê û gelê Kurdistanê PDK dê di hilbijartinên bê de serkeftineke mezin bidest bîne û dê diyar bibe ku PDK nûneratîya îradeya gelê Kurd dike."

Peyama PDKê wiha dom dike: "Hilbijartinên vê carê dê destpêka qonaxê nû bin ji bo destpêkirina avedanî û geşkirin û pêşxistina Kurdistanê, ku di salên borî de ji ver şer û sîyaseta birçîkirinê û hevrikiyên partiyên Herêma Kurdistanê, ew avedanî hatibûn rawestandî. Çawa me pîlanên dijî Kurdistanê şikandin, emê wisa welat pêş bixin û geş bikin. Dê parlamentoyek û hikûmeteke bihêz bînin avakirin ji bo ku em bibin xwedî destûrekî serdem û rêveberî û îdareyêke bihêz li gorî destûrê Herêma Kurdistanê birêve bibe."

KDP.info

Xwepêşandanên başûrê Iraqê de şer derket!

Xwepêşandanên başûrê Iraqê de şer û alozî derket û lijneya serpereştkar jî sedem aşkera kir.

Îro 18.08.2018ê hemwelatîyên parêzgehên Besra û Musenna ên başûrê Iraqê destbi xwepêşandanê dijî nebûna xizmetên serekî dan destpê kirin.

Li gor zanyariyên hatin belav kirin, dinava xwepêşanderên Musenna de şer derketiye û hêzên ewlehiya Iraqê jî ti destverdanek bo rawestandina wî şerî nekirine. Endamê lijneya hemahengiya xwepêşandanên Semawe Mihemed Semawî ji rojnameya Ereba Cedîd re ragehand, grubek şeva îne 17.08.2018ê ve çûne nav xwepêşanderan û roja şemiyê îro jî dest bi aloziya dijî serpereştkarên xwepêşanderan kirine. Mihemed Semawî ragehand, piştê şer di navbera wê grubê û xwepêşanderan de pêkhat û bi dest li hev dan.

Endamê lijneya hemahengiya xwepêşandan dibêje ew grubê, ku piştî wî şerî çûne dervey xwepêşanderan, hevkarên hikûmetê bûn û bo bi dawî anîna xwepêşandan, çûne nav xwepêşanderan.

Di nivê meha Tîrmehê 2018ê ve hemwelatîyên Besra û piştê jî bajarên din ên başûrê Iraqê li dijî nebûna xizmetên serekî yên av, elektrîk û békariya ciwanan xwepêşandan dikin.

BasNews

Mesrûr Barzanî û Cîgirê Wezîrê Berevaniya Amerîka li Washîngtonê civiyan

Îro şewirmendê Civata Asayîşa Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî, li gel Cîgirê Wezîrê Berevaniya Amerîka ji bo karûbarên siyasî dawîn pêşhat gotûbêj kir.

Di wê civînê de, Mesrûr Barzanî û John Rood behsa berdewamiya hevrêziya di navbera hêzên Ewlehiya Kurdistanê û Pêşmergeyan û hêzên Amerîkî de û şerê li dijî terorê kirin. Herwiha Mesrûr Barzanî bi hûrî behsa rêkarên bihêzkirin û bi rêxistina hêzên Pêşmerge, ji aliyê Amerîka û Hevpeymaniya Navdewletî ve kir.

Di beşekî din ê civînê de, Şewirmendê Civata Asayîşa Herêma Kurdistanê û Cîgirê Wezîrê Berevaniya Amerîka tekezî li ser pêkanîna Hikûmeteke niştmanî kirin û Mesrûr Barzanî derbarê pêkanîna Hikûmeta nû ya Iraqê eşkere kir, ku ji rêveberiya Kurdistanê re, ti lîste û kesayetî ji bo pêkanîna Hikûmeta nû ya Iraqê ne giring in, lê rêveberiya Kurdistanê li hevpeymanekî digire ku destûra Iraqî bicî bike û Hikûmeta nû li ser bingeha lihevkerin û Hevpariyê were pêkanîn. Mesrûr Barzanî û John Rood, ji bilî gotûbêjkirina pirsên girêdayî Iraq û Kurdistanê, çend pirsên taybet bi Rojhilata Navîn jî gotûbêj kirin. **BasNews**

Berpirsa Gorran: PDK dê bibe yekem û Gorran jî duyem e!

Endama odeya peywendiyên siyasî ya Tevgera Gorran Şanaz Mehmûd derbarê helbijartinên parlamentoya Kurdistanê de ragehand, dê PDK bibe yekem hêz û Gorran jî dê bibe xwedî pêgeha duyem a kursiyên parlamentoya Kurdistanê. Şanaz Mehmûd ji BasNewsê re ragehand: "Eger helbijartinên parlamentoya Kurdistanê di dema hatî diyar kirî de pêkbê û neyên paşxistin Tevgera Gorran û aliyên siyasî yê din dê dengên wan kêmbin, ji ber baweriya xelkê bi bangeşeya helbijartinên aliyên siyasî nemaye." Berpirsa Gorran tîrsa xwe ya derbarê pêkhatina sextekariyê de anî ziman û got eger wek helbijartinên Iraqê ku YNKê sextekarî kir, careke din sextekarî pêkbê em qebûl nakin û ragehand: "Di helbijartinên berî naha de YNKê sextekariyek mezin ve dengên me pûç kirin. Ji ber eger sextekarî nekiriban wan ti deng nedianîn. Ji ber wê sextekariyê kursiyên YNKê zêde bûn, lê ew kursiyên ku YNKê bidest xist yê Gorran in." Şanaz Mehmûd got: "Eger helbijartinên parlamentoya Kurdistanê de sextekarî neyê kirin, herçend PDK partiya yekem jî be, lê hêza duyem jî dê em bin." **BasNews**

Şanda hikûmeta herêma Kurdistanê û hikûmeta Iraqê li Pirdê dicivin!

Rêveberê polîsê Hewlêrê Ebdulxaliq Telîet ragehand, civîna dawîye ya di navbera herêma Kurdistanê û hikûmeta Iraqê de ji bo rêya navbera Hewlêr û Kerkûkê de li Pirdê pêkbê. Ebdulxaliq Telîet ragehand, îro 18.08.2018ê her du şandên herêma Kurdistanê û Bexdayê de li Pirdê derbarê vekirina rêya Hewlêr - Kerkûkê de bicivin û hin hûrgiliyan guftûgo bikin.

Herwaha got pîreke demkî hatiye çêkirin û ew pir temam bûye. Biryare demjimêr 10:00ê sibê roja 19.08.2018ê bi awayek fermî û bi amadebûna her du şandeyan rê ji xelkê re bê vekirin û rojên cejna qurbanê xelk bi awayek asayî hatûçûnê bikin. Rêveberê polîsê Hewlêrê ji malpera fermî ya PDKê re ragehand: "Hemû kar temam bûn û rêkeftin jî hate kirin. Ti pîrsgirêkek li pêş vekirina rê nemaye." Derbarê îdîayên xala gumrikê de bê danîn de jî got: "Di guftûgoyan de bi ti awayekê behsa danîna xala gumrikê nehatiye kirin û di navbera parêzgeha Hewlêr û Kerkûkê de bi ti awayekî xala gumrikê nayê danîn." **BasNews**

Serok Barzanî beşdarî li rêwresma salvegera 72 saliya damezrandina Partiya Demokrata Kurdistanê kir

Serok Barzanî beşdarî li rêwresma salvegera 72 saliya damezrandina Partiya Demokrata Kurdistanê kir

Êvariya roja pêncşem 16.Tebaxa 2018 li bajarê Hewlêrê Serok Mesûd Barzanî beşdarî li rêwresma salvegera 72 saliya damezrandina Partiya Demokrata Kurdistanê da kir. Li wê merasîma ku bi amadebûna hejmarekî zêdeyê ji kesayetiyan siyasî û Serok û sekreter û endamên aliyên siyasî û Konsol û Nûnerê welatan û rêxistinên civaka medenî û berpirsên îdarî yê Herêma Kurdistanê li Otel Rotana ya bajarê Hewlêrê birêveçû, di destpêkê de gotara bixêrhatina mîhvanan ji aliyê Hoşyar Zêbarî Endamê Mekteba Siyasî ya PDK bi zimanê Erebi û Ingilîzî hate xwendin. Paşê Serok Barzanî gotarekî ji bo amadebûyên rêwresmê pêşkêş kir.

Serok Barzanî li gotara xwe da piştî bi xêrhatina mîhvanan, silav ji bo damezrênerê PDK û hevalên Barzaniyê Nemir şand û spasî endam û alîgir û kadîr û cemawerê PDK jî kir ku herdem piştî û penayê Partiya Demokrata Kurdistanê bûne. Her wiha balkişand li ser wê yekê ku PDK penageh bûye ji bo têkoşer û xebatgêrên Kurdistanê û ji bo demeke dîr û dirêj her ji damezrandina wê ve heta şoreşa

Eylûl PDK nehişt ku gelê Kurd tûşî bêhêviyê bibe.

destê birayetî û hevkarîyê ji bo hemû aliyek dirêj dike ji ber ku

Li dirêjahiya gotara xwe de Serok Barzanî balkişand li ser girîngiya şoreşa Eylûl û wê yekê xisterû ku şoreşa Eylûl şoreşekî siyasî û neteweyî û civakî û seranserî ya Kurdistanê bûye û tu demekî wekî dijminan dest ji bo êş û azardana xelkê nebir û şoreşa Eylûl wiha kir ku nakokî li gel rejîmê nebê nakokiya di navbera neteweyan. Serok Barzanî jî bilî balkişandina bi qehremanî û xwera-giriya xelkê Kurdistanê û serkirde û Pêşmergeyan li şerê Da'îş û rûdanên 16 cotmehê wê yekê dîpat kir ku niha dema eweye hemû aliyek bi xwe da biçîn û PDK jî

destkeft tenê di dema pêkvebûnê de pêktên û tene parastin. Daxwaz jî kir ku aliyên Kurdistaniyan li şûna hevdû şikandinê pêkve guftûgo li gel Bexdayê da bikin.

Serok Barzanî tekez li wê yekê kir ku pêwîste li şûna wê yekê ku ew alî bîr li paşxistina helbijartinê bikin kar ji bo helbijartinekî baş û bihêz bikin bo ku hikûmetekî bihêz dirust bibê ku bikarê çaksazî bike û kêşeyên xelkê çareser bike. Di dawiya gotara xwe da Serok Barzanî Destana bêwêneya Xwakurkê bi bîr anî û pêzanînen xwe ji bo qehremaniya Pêşmerge ya li rûbirûbûna dijmin de hebû. **KDP.info**

Amerîka li Rojavayê Kurdistanê pêgehên xwe xurtir dike

Amerîka li Rojavayê Kurdistanê hebûna hêz û pêgehên xwe xurtir dike. Di vî warî de jî dest bi berfirekîna balafirxaneya Şedadê

opozisyonê ragihandine ku alav û pêdiviyên pêwîst, ji bo proseya berfirekîna balafirxaneya Şedadê, di rêya derdiyê sînorî yê

kiriye, ku dikeve gundewarê başûrê Heseke.

Medyaya ser bi hikûmeta Sûriyê, herwiha medyaya ser bi

Sêmalka re, ku dikeve navbera Rojava û Başûrê Kurdistanê bi 150 barhilgiran derbas bûne.

Rewangeha Sûrî ya Mafên

Mirovan jî ev yek tekez kir ku li kêlaka berfirekîna Balafirxaneya Şedadê, kar li ser berfirekîna Balafirxaneya Kobaniyê û Til Temir jî tê kirin. Li bilî Balafirxaneya Şedadê nêzîkî 14 binkeyên din ên Amerîkayê li Sûriyê hene. Ew jî li parêzgehên Heseke, Reqa û Helebê ne.

Bi gotina hinek çavdêran jî, amanc ji wê gavê ew e ku Amerîka, pêgehên xwe li wan navçeyan xurtir bike û wan navçeyan ku bi destê Hêzên Sûriyeya Demokratîk HSDê hatine kontrolkirin, ji dest bernede, herwiha ji bo amadekariyên leşkerî li hember pêshateyên nû ku tene pêşbînîkirin li wan navçeyan derkevin. Di heman demê de jî, ji bo rêgiriya li ber pêşketina hêzên çekdar ên ser bi Îranê û dirustkirina hevterazûyekê li hember hebûna hêzên Rûsî li Sûriyê. **PeyamaKurd**

Şandeke hevpeymaniya navnetewî serdana Kobanê kir

Şandeke hevpeymaniya navnetewî bi serokatiya balyozê berê yê Amerîka li Behrîne Wîliyam Robak serdana Kobanê dike û li gel berpirsên rêveberiya xweser re civiya. Îro, Şemiyê 18.8.2018 şandeke hevpeymaniya navnetewî bi serokatiya balyozê berê yê Amerîka li Behrîne Wîliyam Robak serdana bajarê Kobanê kir û alîkariyên bizîşkî radestî nexweşxaneya Kobanê ya leşkerî kir. Herwiha şanda hevpeymaniya navnetewî bi hevserokê encûmena rêveberiya wî bajarî Enwer Mûsilim re hevdîtinek pêkanî û ragehand ku, ew dê li ser alîkariya wan berdewam bin.

Hêjayî gotinê ku, Wîliyam Robak balyozê berê yê Amerîka li Behrîne bû û niha jî

şwirmendê wezareta derve ya Amerîka bo karûbarê bakurê Sûriyê ye. **BasNews**

Ev madalya layikê wê dayika şehîdaye

Roja 16.Tebaxa 2018 li bajarê Hewlêrê, Serok Barzanî Madalya Barzanî ya ji bo rêzlênana xebat û

Pêşmergeyên şoreşa Eylûl û Gulan û xebatgêrên Kurdistanê û nûnerê birîndarên şerê Da'îş û

Serok Barzanî Madalya Barzanî bexşî Dezgeha Xêrxwaziya Barzanî û her wiha ji bo bilind nixandina rola karîgeriya wan li çespondina bingehên asayîşa neteweyî û rola wan ya ber bi çav li şerê dijî terorîstan, Serok Barzanî, Madalya Barzanî bi Birêvebiriya Dijî Terora Kurdistanê bexşî. Madalya Barzanî ji go gelek kesan hatiye dayin, rastî herkesê ku ev madalya girtî mirov nikare bije ku, heq kiriye. Gelek kes ne layikê vê madalya bi rûmet bûn. Lê wergirtin.

Madalya ku Dayika Eyşe wergirtî gelek bi wateye û kûrahiyek ya hizrê di vê yekê de heye. Ewin yê ku rojane dilê wan ji bo xwîna Kurdistan diparêze dişewite. Ewin yê qehremaniyek bê dengî dikin. Ewin yê ku tenê armanca wan Kurdistanê û xwe qurbana welatê xwe û rêbaza Barzaniyên nemir kirine. Madalya Barzanî li Dayika Eyşe hezarcara pîroz be... rojevakurd.com

qurbanîdan û keda wan bi hejmarek Pêşmerge û kesayetî û malbatên şehîdan û nûnerên birîndarên şerê dijî Da'îş û şerê bergirîkirina li ax û niştîman de bexşî. Li vê merasîmê da Dayika Eyşe wekî nûnerê şehîdên şerê dijî Da'îş û hejmarek ji

şehîd û birîndarên şerê bergiriya li axa Kurdistanê, ku bi navê gelê xwe qurbanîyê dane, ji aliyê Serok Barzanî ve Madalya Barzanî bi wan hate bexşîn. Her li vê merasîmê da wekî rêzlênanek ji bo kar û çalakîyên xêrxwaziyan û xizmetkirina koçber û lêqewimiyên

Sibe riya Hewlêr – Kerkûkê tê vekirin

Peyamnêrê Kurdistan24ê (Hêmin Hisên) ji ser pira bajarokê Pirdê ragihand, ku karkirin di wê pirê de bidawî bûye û herdu alî ji bo çûnûhatinê di navbera Hewlêr û Kerkûkê de amade ne.

Got jî: Îro şandeke Wezaretê Navxwe ya Herêma Kurdistanê, bi serokatiya rêvebirê polîsê Hewlêrê (Ebdilxaliq Tel'et) û şandeke Wezaretê Avakirinê, li gel şanda Wezaretê Navxwe û Avakirina Iraqê, li bajarokê pirdê civiyan, daku vekirina pirê gotûbêj bikin.

Ebdilxaliq Tel'et ji Kurdistan24ê re ragihand, ku sibe wê riya Hewlêr- Kerkûkê bê vekirin û welatî ji sibê ve karin çûnûhatinê bikin.

Tel'et zelal kir, ku çûnûhatina kemyonan li ser wê pirê, ji bo çend rojên din hatiye paşxistin, ji ber ku hin karên teknîkî mane û di çend rojên dahatî de wê bidawî bûn.

Herwiha Rêvebirê Polîsê Hewlêrê diyar kir, ku rêbenda gumrika hevbeş li Pirdê nayê danîn û ew nûçeyên behsa vê yekê dikin durrî rastiyê ne, lê heger Hikûmeta Iraqê ji aliyê xwe ve deyne, wê demê pêwendîya me bi wê rêbendê re tine ye. kurdistan24.net

Trump: Hûnê bibînin emê çi bikin!

Serokê Emerîka di konferanseke rojnamevanî de, ji bo pastor Brunson ku li Tirkîyê girtiye got: Ew nikarin welatîyê

me bigirin, Bronsiyan însanekî baş e, ne sasûs e, wî mehkeme dikin, eger em nav lê bikin mehkeme. Divê yekser wî berdin, Tirkîyê baş nekir, divê Bronsun berdin, ev mesele wiha naqede, hûnê bibînin emê çi bikin... (BBC)

Li dijî Îranê tîma taybet hat avakirin

Rêvebiriya Amerîkayê bo dorpêçên ser Îranê, siyaseta ser Îranê û hemleyên ku li hemberê Îranê ji yek navendekî bîn îdarekirin, tîmeka taybet hat danîn. Bo serê tîma taybet, temsîlkarê taybet yê serokê Amerîkayê Brian Hook hat tayînkirin.

Qesra Sipî xebatê dike da nehêla Îran, petrola xwe bifroşe û aqara pereyên biyanî bibire ta krîza aborî di nava Îranê de derxe. Ragihandina avakirina tîma taybet ji aliyê wezîrê karên derve yê Amerîkayê ji aliyê Mike Pompeo de hat kirin. Hook, di wezaretê karên derve de, rêvebirê daîra plandanana siyasiye. Brian Hook di axaftina xwe de ragihand ku dorpêçên ser Îranê bo nehêlana desteka terore ye ya ji aliyê Îranê ve û weha dewam kir: "Barê berpirsiyariya guhertina kiryanan ya rejîma Îranê ye." Hook ji berê de, di dewra serokê Amerîkayê di dewra Bush de, di nava mijara Îranê de ye. Niha di hedefa Amerîka de heye ku heya 4 ê meha 11 an ya 2018an, temamê firotna petrola Îranê bo derve bide rawestandî. PeyamaKurd

HAK-PAR ligel Daykên Şemiyê ye

Li Tirkîyê bi sedan dayikên ku zarok an jî xismên wan di dema binçavkirinê de hatine kuştin, her rojên şemiyên li Galatasaray Stenbolê kom dibin û pîrsa

zarokên xwe dikin ka çi bi serê wan hatiye. Ew li pey şopeke zarokên xwe dengê xwe derdixin. Lê midexale û zordariyên ku li wan tê kirin her car rûyê reş ê Tikriyeyê nîşanî dinyayê dide. Ev kombûnên han 700 hefte ne didomin. Hin caran rêvebirên dewletê ji hêzên "ewlehiyê" re dibêjin binçavkirina wan kesan "temînata dewletê" ye. Bi vî awayî wana teşwîqî kuştin û qetilkirinê dikin. Her wiha ne cendekên kuştîyan teslîmî malbatan nakin, derbarê wan de tu agahî nadin, û mezelen wan jî nîşan didin. Dewlet bi vî awayî rûyê xwe yê hovane nîşan dide û her roj jî zêdetir zilmkar dibe.

Divê dewlet nebe çete, li gorî hiqûqê tevbigere. Mirov bê sûc û sedem tîna binçavkirin, kuştin, mezelen wan tê veşartin... Ev kevneşopîyê kevneşopîyê û rayedarên dewletê jî ser wan dinixmînin. Ev helwesta hanê dewletê teşwîqî sûc dike û kuştinan dike tiştêkî "asayî". Mixabin Tirkîyê hêj nebûye dewleteke demokratîk, pirsirêkên xwe yê sereke çareser nekirine. Li dewletên wekî Tirkîyê mafên mirovan pir caran tîna binpêkirin û ev êdî dibe tiştêkî ji rêzê.

Heta ku dewlet sûcên xwe qebûl neke, ew ê dubare bibin. Di salên 90 de dewlet wekî çeteyekê kesên hatine binçavkirin dikuşt û digotin kujer ne diyar e. Bi vî awayî tirs û xofeke mezin dixistin nav civakê. Gotina Serokomarê 9.emîn Sûleyman Demîrel; "heke hewce be, dewlet dikare bike." nîşan dide ku ev kevneşopîya qirêj ji aliyê pir kesan ve wek tiştêkî normal hatiye qebûl kirin.

Ji bo ku ev kevneşopîya qirêj bi dawî bibe, divê dewlet hemû sûcên xwe yê berê qebûl bike û edaletê pêk bîne. Di 25ê Tebaxa 2018 de, "dayikên şemiyê" yê ku hêviyên xwe wenda nekirine wê cara 700emîn hesabê zarokên xwe bipirsin. Ligel vê yekê jî bang li rêvebirên dewletê bikin ku rastîyan qebûl bikin û edaletê pêk bînin. Daykên Şemiyê ji sala 1995an û vir ve, her roja şemiyê dibêjin; "Kujer diyar in, xizmên me li ku derê ne". Lê dewlet li hemberê pîrsa wan bêdeng e.

Di nav 25 salan de gelek hikûmet guherîn, lê rastî zelal nebûn, edalet nehate vî welatî. Dewlet ne sûcên xwe hilda ser xwe ne hewl da ku edaletê pêk bîne.

Berevajî vê yekê; wana jî ser sûcan nixumandin, sûcdar veşartin... Tu hikûmet gora wan kesên ku hatine qetilkirin nîşanî dayikan neda û bi vê re piştigiriya xwe nîşan da, qirêj bûn. Hikûmetên ku van kuştinan zelal nekirin, derbarê de tu agahî nedan, hestiyên zarokan teslîmî malbatan nekirin, gorekê ku dayik li ser dua bikin nîşanî wan nedan, hemû hukûmet bi van kiryarên xwe ve sûcdar û qirêj in. Em wek Mpartîya Maf û Azadiyan (HAK-PAR) bang li rayedarên dikin ku wan kesên wenda bibînin, derbarî wan de agadarî bidin, edaletê bi cih bînin. Em careke din piştigiriya xwe ji bo çalakîya "Dayikên Şemiyê" nîşan didin. Em ê hertîm li pişt wan bin.

Berpirsiyara şaxên jinan û cigira Serokê Giştî ê PARTIYA MAF û AZADIYAN/HAK-PAR

Sultan Söylemez

Çend fraksiyonek veşartî projeyasayekê bo paşxistina helbijartinê amade dikin!

Bi armanca paşxistina helbijartinên parlamentoya Kurdistanê çend fraksiyonên ku partiyên wan naxwazin hel-

bijartinên 30.09.2018ê pêkbên, bi awayek veşartî mijûlî amadekirina proje yasayekê ne ku helbijartin bîn paşxistin. Li hember vê yekê PDKê hişyarî da. Li gor zanariyên BasNewsê di heftiya borî de çend fraksiyonan li parlamentoya Kurdistanê, dinava xwe de bo amade kirina proje yasayeke paşxistina helbijartinan rêkeftibûn û naha

bi wê ve mijûl in. Serokê fraksiyona PDKê Umêd Xoşnaw ji BasNewsê re ragehand: "Heta naha ti aliyekê li ser vê babetê bi fermî û nefermî li gel me axaftin nekiriye."

Herwaha got: "Hewldaneke wisa heye, lê ez nikarim bibêjim aliyek diyar an jî filan alî yan aliyê din. Lê bi piştrastî dibêjim ew hewldan dê serkeftî nebe." Serokê fraksiyona PDKê got, berê awayê hikûmranî û pirsirêkên di navbera aliyên siyasî û ew rewşa ku li parlamentoyê hebû û herwaha "Hikûmetê bê piştevanîya siyasî me hebû" dixwest ku helbijartinên pêşwext dixwest pêkbê, ne ku helbijartin bîn paşxistin." Umêd Xoşnaw got hewldanek û daxwazek bo paşxistina helbijartinan heye. Ji ber tîrsa hin aliyan a ji girseya xwe heye û rastiya alîgirên wan çiyê dê derkeve. "Ji ber dizanin baweriya gel ji dest dane. Ji bo wê jî daxwaza paşxistina helbijartinê dikin. Ev daxwaz tîrsa ji demokrasîyê ye, tîrsa ji dengên gel e û biryara gel e." BasNews

Zêbarî: Bexda alîkariya PKKê dikir û niha jî rê dide Tirkîyê ku li wan bixe

Şingal-KDP.info- Serfermandarê berê yê Artêşa Iraqê Babekir Zêbarî dibêje, Bexda ji aliyekî ve alîkariya derkeve. Babekir Zêbarî derbarê lédana berî çend rojan a balafirên Tirkîyê li

PKKê dike û ji aliyekî din ve rêkeftinê ligel Tirkîyê dike li dijî PKKê, ku ev yek jî tenê ji bo ku zianê bighîne xelkê Şingalê.

PKK ji sala 2014ê ve û heta niha li Şingalê ye û berdeham pirsgrêkan ji xelkê Şingalê re derdixe. Hikûmeta Iraqê jî alîkariya PKKê dike û heta niha balafirên Tirkîyê 2 carî li Şingalê dane. Xelkê Şingalê gelek caran daxwaz dikin ku PKK ji navçeya wan

Şingalê, ji malpera KDP.info re ragihand: "Niha Şingal di bin destê Hikûmeta û hêzên Iraqê de ye û dema Serokwezîrê Iraqê çû Tirkîyê rêkeftin li wir hat kirin li dijî PKKê û sînora bîn girtin, lê zehmet e êrîş li ser erdê bê kirin, ji ber ku bê razîbûna Hikûmeta Kurdîstanê Tirkîyê nikare li ser erdê êrîşî Şingalê bike."

Derbarê bandora êrîşa balafirên Tirkîyê li ser Şingalê Zêbarî wiha got:

"PKK ji Herêma Kurdîstanê re bûye bela. Ji ber ku piştî wê êrîşê ji Şingalê venekişyane û ji tîrsa rihê xwe di nava xelkê û gundan de xwe veşartin, ji bo ku eger careke din balafirên li Şingalê dan xelkê sivil bibin qurbanî. PKK tenê xema xwe dixwe û xema ti kesî din naxwe. Me dît ji ber wan çawa bajarên Bakurê Kurdîstanê hatin xerakirin."

Serfermandarê berê yê Iraqê wiha domand: "Hikûmeta Iraqê rast nabêje û bi destê Bexda PKK li wir rahişt çekan û hêzên PKKê bûn ser bi Heşda Şeibî ve û Hikûmeta Iraqê bi xwe mûçe dida çekdarên PKKê. Bexda li dijî Herêma Kurdîstanê alîkariya wan dikir. Niha jî Ebadî rêkeftinê ligel Tirkîyê dike ji bo lédana PKKê."

Babekir Zêbarî wiha got: "Ji ber bombebarana Tirkîyê li ser Şingalê, her ziyaneke çêbibe Hikûmeta Iraqê di ber de berpirs e, ji ber ku pêwîst nake balafir li PKKê bidin û Şingalê wêrantir bikin, Hikûmeta Iraqê dikare bi hêsanî wan ji Şingalê derxîne. Lê Hikûmeta Iraqê bi xwe dixwaze rewşê aloz bike û jiyana xelkê nexweştir bike."

kdp.info

Li cihê DBPê, HDP beşdarî hilbijartinên herêmî dibe

Partiya Herêma Demokratîk (DBP) û Partiya Demokratîk a Gelan (HDP) stratejiya hilbijartinên herêmî diguherin. Li gor ragihandina berpirsên her du partîyan, DBP beşdarî hilbijartinên herêmî nabe; dê HDP ve carê beşdarî hilbijartinên herêmî bibe û d DBP jî girîngiyê bide perderdekirin û gihandina qadroyên siyasî. Rêveberên DBPê û HDPê amaje dikin ku bi vê stratejiya nû dîdê dengên xwe zêdetir bikin.

Piştî hilbijartinên parlemanto û serokkomariyê êdî di rojêva bakûr û Tirkîyê de hilbijartinên herêmî cih digire. Li gor biryara Lijneya Hilbijartina ya Bilind dê di 31ê Adara 2019'an de ango piştî 7 meh din dê hilbijartinên herêmî were kirin. Rêveberên HDPê û DBPê jî lez dane xebatên amadekariyên hilbijartinên herêmî. DBP di vê hilbijartinê de stratejiya xwe diguhere. Hevserokê DBPê yê Diyarbekirê Îbrahîm Çîçek got; dê DBP beşdarî hilbijartinên herêmî nebe. Hevserokê DBPê yê Diyarbekirê Îbrahîm Çîçek ji K24ê re got: "Dema ku hilbijartin çêbibe em ê bi awayeke fermî li ser navê HDPê beşdarî hilbijartinê bibin. Lê DBP dê dîsa bi HDPê re bixebite. Him beriya hilbijartinê him jî piştî hilbijartinê dê komîsyonên rêveberiyên herêmî xebatên xwe bidomîne."

Di nav 3 salên dawîn de nêzî 10 hezar siyasatmederên HDPê û DBPê hatine zindanîkirin. Li gor ragihandina rêveberên DBPê dê DBP wekî partiya perwerdekar xebatên xwe bidomîn û dê kesên xwedî cerebeyaya siyasî bigihîne. Ji aliyê din ve qeyûmên ku ji bo şaredariyên DBPê hatine tayînkirin xebatên berbiçav dikin. Lê

rayedarên HDPê ne di wê baweriyê de ku xebatên qeyûman bandorê li rêjeya dengên HDPê nake. Alîkarê Hevserokê HDPê yê Diyarbekirê Mustafa Akengîn jî dibêje bi vê stratejiya nû HDP dê rêjeya dengên xwe jî li bakûr û Tirkîyê zêde bike. Mustafa Akengîn wiha axivî: "Em ê plansaziya heyama nû baştir bikin. Em ê hûrguliyên xebatên ku em ê 5 salan bikin raxin ser mase. Em

di meseleya rêveberiyên herêmî de xwedî cerebe ne. Lê dîsa jî heger kêmasiyeke me hebe em ê derse ji xeletiyên xwe bigirin. Em ê xwe baştir amade bikin."

Ji ber ku şaredariyên DBPê di destê qeyûmî de ne dê HDP bêyî piştigiriyê şaredariyan, xebatan bimeşîne. Lê rayedarên HDPê û DBPê amaje dikin ku ew xwedî cerebeyaya rêveberiya herêmî ne. Li gor ragihandina rêveberên HDPê dê dîsa bi pergala hevserokatiyê beşdarî hilbijartinan bibin lê ve carê dibe ku ji bo diyarkirina nanzedan di nav partiyê de hilbijartin bê kirin.

kurdistan24.net

"Hebûna PKKê li Şingalê dibe sedema alozî û tevliheviyê"

Serokê Rêxistina Civîn a Kurdên Êzdî Kawa Îdo Xetarî ragihand, PKK wê valahiya ewlehî dîtî û xwe bi zorê li ser Şingalê ferz kirin û hêj ligel Heşda

tometbar e bi revandine zarokên Kurdên Êzdî. Li gorî zanyariyan 300 zarokên Êzdî ji aliyê PKK ve hatine revandin ji bo Qendîlê hatine veguhastin û li wir tene perwerdekirin. Dema ku terorîstên DAIŞê êrîş birin ser Şingalê hejmareke çekdarên PKK derfet ji

Şeibî ew bajar di bin destê wan de ye.

Serokê Rêxistina Civîn a Kurdên Êzdî Kawa Îdo Xetarî ragihand: "Hebûna hêzên mîna PKK û hêzên din mîna Heşda Şeibî û hêzên Iraqê bûye çavkaniya alozî û pirsgrêkan ji Şingalê re ku ew yek jî nahêle aramî li Şingalê

çêbibe." Kurdên Êzdî PKK tometbar dikin bi revandina zarokên wan ji Şingalê ku heta niha hejmarek mezîni ji zarokên wan wînda ne, lê piştê derketiyê ku hinek ji wan di nava PKK de ne. Kawa Îdo Xetarî wiha got: "Jibîlî tevliheviyê li Şingalê û alozkirina rewşa wê, destê PKKê di revandina hejmareke mezîni ji zarokên Êzdîyan heye û heta niha nêzîkî 300 zarok û xortên Êzdî ji aliyê PKKê ve hatine revandin."

Xetarî wiha domand: "Ew Êzdiyên ku hatine revandin, bi şeweyan hatine revandin. Beşek ji wan dema ku DAIŞê êrîş kir ser Şingalê û PKK hat şingalê beşek ji xort û ciwanên Êzdiyên ligel xwe birin Rojavayê Kurdîstanê û li wir ew kirin çekdar. Beşê din jî PKK ew birine Qendîlê û li gorî zanyariyan li wir wan perwerde dike û piraniya wan kêmi 18 salî ne."

PeyamaKurd

PAKê pîrozbahî li PDKê kir

Bi minasebeta 72yemîn salvegera damezrandina PDKyê (Partiya Demokrat a Kurdîstanê) di roja 16.08.2018an de li Hewlêrê, li Hotêla Rotanayê merasîmeke bi beşdariya Rêzdar Serok Mesûd Barzanî li dar ket. Rêzdar Serok Mesûd Barzanî di vê mersimê de axaftinek kir.

PAK jî ji bo vê çalakiyê hatibû dawet kirin. Li ser navê PAKê endamê Komîteya Bireveberîya Navendî û Berpirsyarê Başûrê Kurdîstanê yê PAKê Orhan Kaya beşdarî ve merasimê bû.

Serokê Giştî yê PAKê Rêzdar Mustafa Özçelik peyamek ji vê çalakiyê re şand.

Peyama Rêzdar Mustafa Özçelik ev e:

Rêzdar Serok Mesûd Barzanî

Serokê Partiya Demokrat a Kurdîstanê

16yê Tebaxa 2018an 72yemîn salvegera damezrandina PDKyê (Partiya Demokrat a Kurdîstanê) ye.

Ew ala ya ku Pêşewa Qazî Mihemed teslîmî Mele Mustafa Barzanîyê nemir kiribû, eve 72 sal e çiya bi çiya, deşt bi deşt, gelî bi gelî, bajar bi bajar bi xwîna şehîdên Kurdîstanê û bi berxwedana pêşmergeyên qehreman li ba dibe.

Ew ala ya bi rûmet îro bi Serokatiya cenabê we, bûye sembola azadî û serxwebûna Kurdîstanê.

Weke PAK, di vê meşa pîroz de, em piştigir û alîkarê hemû destkeftiyên gelê xwe yê hemû perçeyên Kurdîstanê ne. Em li gel doza azadî û serxwebûna xuşk û birayên xwe yê Başûrê Kurdîstanê ne. Em bi cenabê we û bi partîya we ya têkoşer re ne. 72 salîya PDKyê li cenabê we, li hemû endam û rêveberên PDKyê, li pêşmergeyên qehreman û li gelê Kurdîstanê pîroz be.

Li gel rêzen xwe, Mustafa Özçelik Serokê Giştî yê PAKê (Partiya Azadiya Kurdîstanê)

Piştî raporta Bas Almaniya lêpîrsîn derbarê dosyaya keça kurd a êzdî da destpê kirin!

Piştî belavbûna tiştên ku keça kurd a êzdî jiyana kirine û li heftenameya Bas de aşkera bû, desthilatiya Almaniya derbarê vê dosyayê de lêpîrsîn da destpê kirin. Berî naha di hevpeyviyê heftenameya Bas de, keça kurd a êzdî Eşwaq Hecî Hemîd Teilo ragehandibû ku piştî rizgar bûna wê ji dest rêxistina terorîst a DAIŞê li gel malbata xwe çûbûne Almaniya

û mafê penaberiyê vergirtibûn û nêzik bajarê Stuttgart a Almaniya bicîh bibûn û piştê çekdarê bi navê Ebu Humam ê ku 10 mehan li ser yek îşkence û destdirêjî li Mûsilê li ser wê dikir, li Almaniya jî rastî wê hatibû û gef li wê kiribûn û hewl dabû dîsa kiryarên xwe berdeham bike.

Keça kurd polîsê Alman ji wê yekê agahdar kiribû, lê polîs ti tevdiyê negirtibû û Eşwaqê jî ji ber parastina jiyana xwe piştî sê salan ji Almaniya vegeryabû herêma Kurdîstanê.

Piştî belavbûna vê çiroka Eşwaqê ya di heftenameya Bas de desthilatiya Almaniya dest bi lêpîrsînê kir û ragehand, ji ber ew keça kurd li Almaniya nemaye, ku zanyariyên zêdetir bide polîs ew dosya pir pêşde naçe.

Herwaha dozgerê giştî yê Almaniya ragehand, wan dest bi lêkolîn û lêpîrsînê kirine, lê heta naha nasnameya kesê tewanbar aşkera nebûye.

BasNews

Mesrur Barzani: ABD'nin yardımları önemli

Kürdistan Güvenlik Konseyi Başkanı Mesrur Barzani, Washington'da ABD Savunma Bakanı'nın siyasi işlerden sorumlu yardımcısı John Rood ile bir araya geldi. Barzani görüşmede,

Irak'ta hükümet kurma çalışmalarına ilgili "Önemli olan hükümetin ortaklık, denklik ve denge prensiplerine göre kurulmasıdır" ifadelerini kullandı. Terörle mücadelede Peşmerge'ye yaptıkları yardımdan dolayı ABD'ye teşekkürlerini ileten Barzani, Peşmerge Güçleri'nin daha örgütlü ve güçlü durumda olmasının sözkonusu yardımların önemine vurgu yaptı.

Mesrur Barzani ve John Rood, görüşmenin geri kalan kısmında ise ABD-Kürdistan ilişkileri ile Orta Doğu'daki bazı özel gelişmeleri değerlendirdi.

Nerina Azad

'Kürdistan Bayrağı'nı dalgalandırmak inanılmaz bir duygu'

Dün İsveç'te düzenlenen Dövüş Kulübü'nün 3'ncü turnuvasında İsveçli ve İngiliz rakiplerini nakavt eden Mardinli boksör Serdar Altaş, 'Kürdistan Bayrağı'nı dalgalandırmak inanılmaz bir duygu' dedi. Dünkü karşılaşmalarda her iki rakibini de nakavt eden Kürt

boksör, Kürdistan Bayrağı'na sarılarak, şu ifadeleri kullandı: "Geldiğim ülkeyi temsil etmek her zaman benim için güzel olmuştur."

Maç öncesi K24'e konuşan Altaş, "Kürdistan'ı temsil edeceğim, 18 Ağustos'ta Kürdistan Bayrağı'nı dalgalandırmak istiyorum, yaşasın Kürdistan" demişti. Altaş, ilk maçında rakibi Juan Jashari Frantzen'i nakavtla mağlup etmişti. Mardinli 23 yaşındaki boksör, 2008'de ailesiyle birlikte İsveç'e yerleşti. Altaş, 2017 Uluslararası Karma Dövüş Sanatları Federasyonu Şampiyonası'nda altın madalyanın yanı sıra, 2016 Afrika ve Avrupa şampiyonalarında altın madalya kazandı.

Nerina Azad

Türkiye ile ABD arasında devam eden Rahip Andrew Brunson krizi giderek derinleşiyor. Brunson'un ev hapsinin kaldırılması talebi bir kez daha mahkeme tarafından red edildi.

ABD Başkanı Donald Trump ise bu kararın hemen ardından Türkiye'ye yine meydan okudu ve "Oturup bunu kabul etmeyeceğiz. İnsanlarımızı alıkoymazlar, dolayısıyla ne olacağını göreceğiz" dedi. İki ülke arasındaki kriz derinleşerek büyüyeceği benziyor. Diken yazarı Amberin Zaman, yazısında 'Halkbank'a ceza geleceği' iddiaları dillendirilse de Washington'daki diplomatik kaynakların Türkiye'ye Kurban Bayramı'nın sonuna kadar 'mühlet' tanındığını öne sürdüğünü paylaşıyor.

Zaman'a göre "Türkiye'nin ABD'ye duyduğu kronik güvensizliğin gayet haklı gerekçeleri var".

"Ne var ki Brunson meselesi apayrı. Hikayenin özünde Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ile Fetullah Gülen arasındaki iktidar tepişmesi bulunuyor" diyen Zaman, şöyle devam ediyor:

"Bu kavga'nın akabinde ortaya saçılan Halkbank ve Rıza Sarraf üzerinden yürüyen devasa boyutlardaki yolsuzluk ve rant düzeni iddialarına ilişkin soruşturma... Kazançlar Amerika'nın İran'a yönelik yaptırımlarını delerek sağlanınca doğal olarak ucu Türk-Amerikan ilişkilerine dokundu. İktidarla araları

bozulunca yargıda ve emniyetteki Gülen'e yakın ekibin elindeki bilgileri paylaşmak üzere ABD ile işbirliğine gittiğini tahmin etmek güç değil. İktidarın gözünde ise bu işbirliği kanlı 15 Temmuz kalkışmasına kadar ilerledi ve sürüyor.

Sonrası malum... ABD ve Türk

basınına yansıyan iddialara göre Türkiye, Brunson karşılığında ilk etapta Sarraf'ı istemiş. Sarraf itiraflığına soyununca da Sarraf'ın ifadelerine dayalı olarak genişletilen soruşturmaların durdurulmasını istemiş. Güvenilir kaynaklar bu iddiaları doğruluyor. Soruşturmalar iki koldan yürüyor. Biri ABD Hazinesi'ne bağlı Yabancı Varlıkların Kontrolü Ofisi (OFAC) üzerinden, diğeri ise Halkbank davasını gören New York Güney Bölgesi Başsavcılığı tarafından yürütülüyor."

Brunson pazarlıklarının basına

ABD'den Türkiye'ye yeni mühlet!

konu edildiği dönemde ABD'nin Türkiye'ye Halkbank için makul düzeyde, düşük bir ceza verileceği şeklinde söz verdiği iddia edilmişti.

Amberin Zaman bu iddiaların doğru olmadığını söylüyor: "Basına

rehine pazarlığına oturan yönetimin Ankara'ya sunduğu en somut teklif ABD'de tutuklu olan eski Halkbank yöneticisi Mehmet Hakan Atilla'yla ilgili olanıydı. Birtakım bürokratik prosedürler tamamlandıktan sonra Atilla, cezasının geri kalanını Türkiye'de çekmek üzere iade edilecekti. Bu arada Brunson da ABD'ye yollanacaktı.

Ama tüm bu hesaplar duvara tosladı. Birinci nedeni Trump'ın ABD Dışişleri'nden habersiz girişimi üzerine İsrail'in Ebru Özkan'ı Türkiye'ye iade etmesiydi. Özkan 16 Temmuz'da Türkiye'ye döndü. Brunson'un duruşması 18 Temmuz'daydı ve Trump serbest kalacağından emin di. Tersi oldu. Kıyamet ondan sonra koptu."

Zaman'a göre Türkiye hesap hatası yaptı: "Anlaşılan Ankara hala Halkbank soruşturması konusunda garanti peşindeydi ve çantada keklik olarak gördüğü Trump'ın tepkisini öngörememişti. Kimilerine göre Erdoğan, çevresinin ve son dönemde türeyen arabulucuların kurbanıydı. Yanlış yönlendirilip bilgilendirilmişti. ABD'nin Türkiye'den asla vazgeçemeyeceğine inanan Erdoğan 'tehlikenin' farkında değildi.

Oysa halen devrede olduğu iddia edilen cumhuriyetçi senatör Lindsey Graham 29 Haziran günü Erdoğan ile Ankara'da bir araya geldiğinde başta ABD Kongresi'nde

Başkan Barzani: Bir kez daha tekrarlıyoruz... Asla boyun eğmeyeceğiz!

Başkan Mesud Barzani, PDK'nin köklü bir tarihe sahip olduğu gibi, günümüzde de genç ve dinamik bir parti olma özelliğini taşıdığını belirterek, "Bir kez daha yeniliyoruz hiçbir zaman boyun eğmeyeceğiz" dedi.

Başkan Mesud Barzani, Kürdistan Demokrat Partisi'nin (PDK) 72'nci kuruluş yıldönümü dolayısıyla Başkent Erbil'de düzenlenen kutlama merasiminde konuştu.

Başkan Barzani, KDP'nin köklü bir tarihe sahip olduğunu belirterek, "PDK'nin bugün 72'nci kuruluş yıldönümü. Evet, yaş olarak yaşlı bir parti olsa da, görüyoruz ki icraatta hala genç bir partidir" dedi.

PDK'nin tüm kesimlerin, din ve mezheplerin partisi olduğunu söyleyen Başkan Barzani, "PDK herkesin partisi, tüm dinlerin, mezheplerin partisidir. PDK bölgemizde ve Irak'ta tüm bileşenleri kapsayan bir parti olma özelliğini taşıyor" ifadelerini kullandı. Kutlama merasiminde

Kürdistan'da eylül ayında yapılması beklenen seçime ilişkin de konuşan Başkan Barzani, "Partimiz hiçbir şekilde seçimlerin iptal edilmesinden yana değildir.

Seçimlerin şeffaf ve adilane yapılması için bize düşen her sorumluluğu yerine getirmeye hazırız" dedi.

Başkan Barzani, konuşmasının sonunda, "Bir kez daha yineliyoruz hiçbir zaman boyun eğmeyeceğiz" şeklinde konuştu.

PDK Mele Mustafa Barzani lider-

liğinde 16 Ağustos 1946 tarihinde Kürdistan Cumhuriyeti'nin başkenti Mahabad'ta kuruldu. **Nerina Azad**

Irak'ın 5 partisinden Kürdistan'a kritik ziyaret

Rûdaw'a yer alan haberde, Hikme Koalisyonu Başkanlık Konseyi Üyesi Muhammed Cemil Meyahi'nin, "Siyasi

proje tamamlanma aşamasında. Hikme, Sairun, Nasır, Vataniye koalisyonları ile Irak Kuvvetler Birliği'nin

birlikte en büyük koalisyonu ilan etme kararı alındı" dediği belirtiliyor.

Koalisyon kurma kararı alan siyasi tarafların Kürdistan'ı ziyaret edeceğini belirten Meyahi, "Kürdistan Demokrat Partisi (KDP), Kürdistan Yurtseverler Birliği (KYB), Fetih Koalisyonu, Hristiyan ve Türkmen bileşenlerin de koalisyonda yer alması için üst düzey görüşmeler devam ediyor. 5 siyasi tarafın temsilcilerinden oluşan heyet müzakerelerde bulunmak üzere önümüzdeki günlerde Kürdistan'ı ziyaret edecek" ifadelerini kullandı. Önümüzdeki ayın başında elle oy sayım sonuçları Irak Anayasa Mahkemesi tarafından açıklanmasının ardından siyasi tarafların hükümeti kurmak için en büyük koalisyonu ilan etmeleri bekleniyor. **Nerina Azad**

olmak üzere Washington'da Türkiye aleyhinde oluşan sert havayı net ifadelerle aktarmıştı. Görüşme hakkında bilgi veren bir kaynağım Erdoğan'ın duydukları karşısında "Ah gerçekten mi, bilmiyordum hasasındaydı" diyerek Graham ve beraberindeki heyete 'minnetini' ifade ettiğini öne sürdü."

Zaman'a göre ABD, Türkiye'nin Brunson'ı senatör Graham ile birlikte göndereceği beklentisindeydi: "ABD tarafındaki beklenti – duruşmadan önce mi sonra mı öğrenemedim – Brunson'un Graham'e teslim edilerek ABD'ye geri yollanmasıydı. Trump ile yakın ilişkisi olan Graham F-35 savaş uçaklarının akıbetini tayin edecek olan Senato alt komitesinin başkanlığını yürütüyor. Eğer Brunson kendisine teslim edilseydi bin lobiciye bedel Graham Türkiye'nin ömür boyu dostu olacaktı.

Zaman, krizin bugüne kadarki baş aktörü Brunson gösterilse de bir başka isme işaret ediyor, "İktidar yanlısı basın 'bu Brunson neymiş ki Amerika işleri Türkiye gibi eşsiz değerdeki bir müttefikleriyle köprüleri yakmaya kadar götürüyor' temalı kompozisyonlarını yaza dursun, esas cevaba muhtaç soru şu: Bu Sarraf neymiş ki Türkiye işleri dünyanın tek süper gücü Amerika'yla köprüleri yakmaya kadar götürüyor?" diyerek... **Nerina Azad**

Zaman, krizin bugüne kadarki baş aktörü Brunson gösterilse de bir başka isme işaret ediyor, "İktidar yanlısı basın 'bu Brunson neymiş ki Amerika işleri Türkiye gibi eşsiz değerdeki bir müttefikleriyle köprüleri yakmaya kadar götürüyor' temalı kompozisyonlarını yaza dursun, esas cevaba muhtaç soru şu: Bu Sarraf neymiş ki Türkiye işleri dünyanın tek süper gücü Amerika'yla köprüleri yakmaya kadar götürüyor?" diyerek... **Nerina Azad**

Şengalî son yolculuğuna uğurlandı

İşgalci Türk devletinin 15 Ağustos günü Şengal'de düzenlediği saldırıda şehit düşen Êzîdî Koordinasyonu ve KCK Yürütme Konseyi üyesi Zeki Şengalî (İsmail Özden), Şengal'deki Şehit Dilgeş ve Şehit Berxwedan Şehitliği'nde düzenlenen tören ile son yolculuğuna uğurlandı.

Dün akşam saatlerinde başlayan

Şehit Şengalî'nin cenazesi askeri tören ile karşılandı. Daha sonra YBŞ Komutanı Zerdeşt Şengalî bir konuşma yaptı. Koço katliamının yıl dönümünde gerçekleştirilen saldırının tüm Êzîdî halkını hedeflediğini vurgulayan Şengalî, "Mam Şengalî, Êzîdî halkının mücadelesinde tarihi roller üstlenerek, görevini başardı. Êzîdî

teci Kampı'ndan gelenler adına Mexmur Şehit Aileleri Kurumu üyesi Sultan Yıldıztan konuştu. Yıldıztan, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan, Kürt halkı, Êzîdî toplumu, gerilla ve Mam Zeki'nin yoldaşlarına başsağlığı dileyerek, "Saldırlara hiçbir zaman boyun eğmeyeceklerini" söyledi.

Törende en son söz alan Şengal Genel Yönetimi Eş Başkanı Ferid Herbo da "Şengal halkı olarak, Mam Zeki'nin kanını yerde bırakmayacağız. Düşman şunu iyi bilsin, katletmeyle bizi birbirimizden koparamaz. Özerk bir Şengal ile Mam Zeki'nin hayallerini gerçekleştireceğiz. Mam Zeki'nin hayali Êzîdî toplumunun birlik ve ittifakıydı" diye konuştu.

Tören, 'Şehit namının' sloganlarıyla sona erdi.

Halkın Rojava'dan gelmesi engellendi

Êzîdî Toplum Koordinasyonu üyesi Mam Zeki'nin cenaze törenine katılmak üzere sabah saatlerinde yola çıkan binlerce Kuzey Suriyeli, Şengal'de ilk kontrol noktasında Irak ordusu tarafından engellendi. Halk yapılan basın açıklaması ardından tekrar Kuzey Suriye'ye geçti. Bugün ise Şengal dağında bulunan Serdeşt bölgesinde Mam Zeki Şengalî için taziye kurulacak. yeniozgurpolitika.net

cenaze töreni öncesi, binler tarafından omuzlara alınan Şengalî'nin cenazesi sloganlar eşliğinde Şengal Dağı'na çıkarıldı.

YBŞ savaşçılarına ait şehitlikte,

toplumu ve tarihinde büyük yer edinen Şengalî'nin intikamını alacağız" dedi. Şengalî, her türlü saldırıya karşı direneceklerini vurguladı.

Şehit Rüstem Cudi (Mexmur) Mül-

Kalın'dan New York Times'ın Şengal haberine tepki

Türkiye Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, New York Times'ta yer alan Şengal haberine tepki gösterdi. New York Times'ta TSK'nın Şengal'deki saldırısıyla ilgili yer alan habere tepki gösteren Sözcü Kalın, "Bu gazetecilik değil. Bu, New York Times tarafından PKK terörizmini meşrulaştırmak ve örtbas etmek için açıkça bir girişim" değerlendirmesinde bulundu. Sözcü Kalın, "Aynı mantıkla, (Usame) Bin Ladin bazılarına göre kahraman mıydı? (Dragomir) Milosevic ve (Ratko) Mladic'i de bazı insanlara kahraman diye adlandırıyor musunuz?" değerlendirmesinde bulundu.

New York Times, Twitter'da TSK'nın Şengal saldırısında yaşamını kaybeden PKK Komutanı Zeki Şingali ilgili haberi yayınlarken şu ifadeleri kullanmıştı: "Türkiye, Gübey Kürdistan'da bir hava saldırısında PKK'nın bir liderini öldürdü ancak Kürt militan Güney Kürdistan'daki Ezidi azınlık grubu için bir kahramandı, çünkü IŞİD tarafından tehdit edildikleri zaman, yardım

etti." PKK'nın Şengal Sorumlusu Zeki Şengalî'nin, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne (TSK) ait savaş uçaklarının 15 Ağustos günü Şengal'e düzenlediği bombardımanda hayatını kaybetmişti. **Nerina Azad**

Kürdistan petrolünde büyük artış

Norveç petrol ve gaz şirketi DNO, bu yıl Kürdistan Bölgesi'ndeki petrol sahasında yüzde 80 kar elde ettiğini, çok

yakında yeni sondaj çalışmalarına başlayacaklarını duyurdu. DNO'nun internet sitesinde yapılan açıklamaya göre,

Peşhabur sahasında günlük petrol üretimi 35 bin varile çıktı. Uluslararası petrol şirketleri tarafından işletilen Kürdistan petrol sahası, Tawke'den sonra bölgenin 2'nci büyük sahası haline geldi.

DNO'nun açıklamasına göre Kürdistan petrol sahası, bölgenin en aktif sahalarından biri.

Türkiye ile Irak arasında 1973'te imzalanan anlaşma sonucu, toplamda 986 kilometre uzunluğunda olan Kerkük - Yumurtalık Petrol Boru Hattı da Peşhabur'dan geçiyordu.

Boru hattının özellikle 2003'ten sonra terör örgütü IŞİD'in Haziran 2014'te Musul'u ele geçirmesiyle buradan yapılan sevkiyat durdu. Irak merkezi hükümeti tarafından yeniden inşa edilmeyi bekleyen ve Irak topraklarındaki uzunluğu 350 kilometreyi bulacak boru hattının, Salahaddin vilayetinden başlayıp Kerkük ve Musul'dan geçerek Duhok'un Peşhabur bölgesinden Türkiye'ye ulaşacağı belirtiliyor. **Nerina Azad**

Suriye Ordusu İdlib'e saldırı başlattı

Al Masdar'ın haberine göre, Hama'nın kuzeyinde bulunan cihatçı gruplara yönelik kasabalara çok sayıda füze ve top mermisi atışlandı.

Reuters, 10 Ağustos'ta Şam'ın İdlib'i bombalamaya başladığına dair haberleri basına servis etmişti. Bölgeden gelen son habere göre Suriye Arap Ordusu bu hafta beşinci kez İdlib'in güneyinde bir saldırı başlattı.

Al Masdar'ın aktardığı habere göre Hama'nın kuzeyinde bulunan cihatçı gruplara yönelik kasabalara çok sayıda füze ve top mermisi atışlandı. Hedeflenen bölgeler arasında, Al-Taman'ah, Sukeek, Al-Lataminah (Hama CS) ve Khan Sheikhoun kasabalarının olduğu belirtiliyor. Geçen hafta bölgeden gelen haberlerde Suriye ordusuna ait savaş uçaklarının dün gece İdlib merkezi ile kent güneyi ile güneybatısındaki cihatçı grupların dene-

timinde olan bölgelere savaş uçağı ve askeri helikopterler ile hava saldırısı düzenlediği belirtiliyordu. Bombalanan yerlerin bir kısmının TSK'nın konuşlandığı gözlem noktalarının yakınlarındaki yerleşim yerleri olduğu iddia ediliyor. Çin'in de İdlib operasyonuna katılacağı haberleri basına yansısı son olarak. **Nerina Azad**

larının yakınlarındaki yerleşim yerleri olduğu iddia ediliyor. Çin'in de İdlib operasyonuna katılacağı haberleri basına yansısı son olarak. **Nerina Azad**

Putin'den Avrupa'ya Suriye çağrısı

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin Avrupalı liderlere Suriye'nin yeniden imarı için mali destek çağrısı yaptı, bu şekilde milyonlarca mültecinin ülkelerine geri dönebileceğini savundu. Berlin'in 70 kilometre kuzeyindeki Meseberg Sarayı'nda Almanya Başbakanı Angela Merkel'le bir araya gelmeden önce konuşan Putin, "Suriye savaşındaki insani çabalarımızı güçlendirmeliyiz" diye konuştu.

Vladimir Putin, söylediklerinin tüm Suriyelileri ilgilendirdiğini, tüm bölgelerdeki Suriyeli mültecilerin evlerine geri dönmelerini amaçladığını kaydetti.

Rus lider, Lübnan ve Ürdün'de birer milyon, Türkiye'de de 3 milyon Suriyeli mültecinin yaşadığını hatırlattı. Almanya, Avrupa içinde en fazla sayıda Suriyeli mülteciyi kabul eden ülkelerden biri oldu. 2015'ten bu yana bu ülkeye yüzbinlerce mülteci gitti. Bu politika Almanya Başbakanı Merkel'e ağır bir siyasi fatura ödetti. Yanı sıra Avrupa Birliği ülkelerini derinden böldü. Bu durumun Avrupa açısından ağır bir yük oluşturduğuna dikkati çeken Putin, "Bundan dolayı bu insanların ülkelerine geri dönmeleri için elimizden geleni yapmalıyız" diye konuştu, Suriye'nin yeniden imarı için de öncelikli olarak su ve sağlık gibi temel hizmetlerin yeniden sağlanması gerektiğinin altını çizdi.

Merkel ise önceliğin Suriye'de bir insani felaketin önlenmesi olduğunu söyledi, ancak ayrıntı vermedi. **Nerina Azad**

Merkel'den açıklama: Çok bir şey beklemeyin

Almanya Devlet Başkanı Angela Merkel, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'le yarın yapacağı görüşmeden önce açıklamada bulundu.

Merkel, yarın Putin ile yapacağı görüşmeden önce açıklamada bulundu. Spesifik bir sonucun çıkacağı bir toplantı olmayacağını, bu yüzden toplantıdan çok şey beklenmemesi gerektiğini belirten Merkel, görüşmede Ukrayna ve Suriye meselelerinden ekonomik iş birliğine kadar birçok başlığın tartışılacağını belirtti ve bu başlıkların sürekli bir diyalog gerektirdiğini belirtti. **Nerina Azad**

ABD, Suriye fonunu dondurdu

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Heather Nauert, yaptığı yazılı açıklamada Suriye'deki fonların kullanımına ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Nauert, ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo tarafından Beyaz Saray ile koordinasyon halinde alınan son karar gereği, Suriye'de IŞİD'den kurtarılan bölgelerde yeniden istikrarın sağlanması için daha önce verilmesi vadedilen 230 milyon dolarlık fonun başka bölgelere aktarılacağını açıkladı. Sözcü Nauert, "Bu kaynak, ABD'nin diğer dış politika önceliklerine harcanacaktır." ifadesini kullanırken, kararın Beyaz Saray, Pentagon ve Dışişleri Bakanlığı arasında ortak bir şekilde alındığına işaret etti. Nauert, IŞİD karşıtı koalisyon ortaklarından nisan ayından bu yana yaklaşık 300 milyon dolarlık yeni katkı sağlandığını, bu noktada Suudi Arabistan'ın 100 milyon, Birleşik Arap Emirlikleri'nin de (BAE) 50 milyon dolarlık katkısının önemli olduğunu söyledi. Sözcü, bununla birlikte ABD'nin Suriye'deki önceliklerinin değişmediğini, IŞİD'in tamamen ortadan kaldırılması amacıyla bağlı olduklarını kaydetti. **Nerina Azad**

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Aa

av

Ev çiyə? Ev **ave**.
Bu nədir? Bu sudur.
Что это? Это вода.
What is it? It is water.

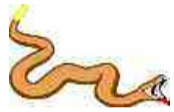
diran

Ev çiyə? Ev **dirane**.
Bu nədir? Bu dişdir.
Что это? Это зуб.
What is it? It is a tooth.

agir

Ev çiyə? Ev **agire**.
Bu nədir? Bu oddur.
Что это? Это огонь..
What is it? It is fire.

mar

Ev çiyə? Ev **mare**.
Bu nədir? Bu ilandır.
Что это? Это змея..
What is it? It is a snake.

Bb

bizin

Ev çiyə? Ev **bizine**.
Bu nədir? Bu keçidir.
Что это? Это коза.
What is it? It is goat.

balon

Ev çiyə? Ev **balone**.
Bu nədir? Bu şardır.
Что это? Это шар.
What is it? It is a balon.

bacan

Ev çiyə? Ev **bacane**.
Bu nədir? Bu pomidordur.
Что это? Это помидор.
What is it? It is a tomato.

otomobil

Ev çiyə? Ev **otomobile**.
Bu nədir? Bu maşındır.
Что это? Это машина.
What is it? It is a car.

Cc

taC

Ev çiyə? Ev **taCe**.
Bu nədir? Bu tacdır.
Что это? Это корона.
What is it? It is a crown.

canı

Ev çiyə? Ev **canie**.
Bu nədir? Bu daydır.
Что это? Это жеребенок.
What is it? It is a horse.

cücik

Ev çiyə# Ev **cücike**.
Bu nədir? Bu cücədir.
Что это? Это цыплёнок.
What is it? It is a chicken.

finCan

Ev çiyə# Ev **finCane**.
Bu nədir? Bu fincandır.
Что это? Это чашка.
What is it? It is a cup.

Çç

çav

Ev çiyə? Ev **çave**.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

çêlek

Ev çiyə? Ev **çêleke**.
Bu nədir? Bu inəkdir.
Что это? Это корова.
What is it? It is cow.

defter

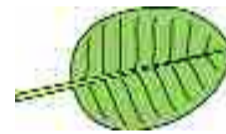
Ev çiyə? Ev **deftere**.
Bu nədir? Bu dəftərdir.
Что это? Это тетрадь.
What is it? It is a copybook.

dar

Ev çiyə? Ev **dare**.
Bu nədir? Bu ağacdır.
Что это? Это дерево.
What is it? It is a tree.

Ee

belg

Ev çiyə? Ev **belge**.
Bu nədir? Bu yarpaqdır.
Что это? Это лист.
What is it? It is a leaf.

elok

Ev çiyə? Ev **eloke**.
Bu nədir? Bu hinduşqadır.
Что это? Это индюк.
What is it? It is a turkey.

çaynîk

Ev çiyə? Ev **çaynîke**.
Bu nədir? Bu çaynikdir.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapot.

çakûç

Ev çiyə? Ev **çakûçe**.
Bu nədir? Bu çəkicdir.
Что это? Это молоток.
What is it? It is hammer.

dest

Ev çiyə? Ev **deste**.
Bu nədir? Bu əldir.
Что это? Это ладонь.
What is it? It is a hand.

dil

Ev çiyə? Ev **dile**.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

ker

Ev çiyə? Ev **kere**.
Bu nədir? Bu ulaqdır.
Что это? Это осёл.
What is it? It is a donkey.

zebeş

Ev çiyə? Ev **zebeşe**.
Bu nədir? Bu qarızdır.
Что это? Это арбуз..
What is it? It is a water melon.

Êê

êleg

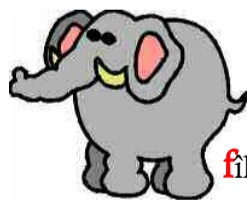
Ev çiyə? Ev **êlege**.
Bu nədir? Bu jiletidir.
Что это? Это жилет.
What is it? It is a jumper.

hêk

Ev çiyə? Ev **hêke**.
Bu nədir? Bu yumurtadır.
Что это? Это яйцо.
What is it? It is an egg.

Ff

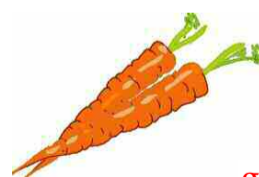
fîl

Ev çiyə? Ev **fîle**.
Bu nədir? Bu fildir.
Что это? Это слон.
What is it? It is an elefoant.

fîrok

Ev çiyə? Ev **fîroke**.
Bu nədir? Bu təyyarədir.
Что это? Это самолёт.
What is it? It is a plane.

gizêr

Ev çiyə? Ev **gizêre**.
Bu nədir? Bu kökdür.
Что это? Это морковь.
What is it? It is a carot.

gêzî

Ev çiyə? Ev **gêziye**.
Bu nədir? Bu süpürgədir.
Что это? Это веник.
What is it? It is a broom.

pê

Ev çiyə? Ev **pêye**.
Bu nədir? Bu ayaqdır.
Что это? Это пятка.
What is it? It is a heel.

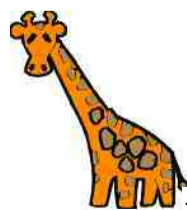
kêr

Ev çiyə? Ev **kêre**.
Bu nədir? Bu bıçaqdır.
Что это? Это нож.
What is it? It is a knife.

fînd

Ev çiyə? Ev **fînde**.
Bu nədir? Bu şamdır.
Что это? Это свеча.
What is it? It is a candle.

zerafe

Ev çiyə? Ev **zerafeye**.
Bu nədir? Bu zürafədir.
Что это? Это жираф.
What is it? It is a giraffe.

gore

Ev çiyə? Ev **goreye**.
Bu nədir? Bu corabdır.
Что это? Это носки.
What is it? It is a stocking.

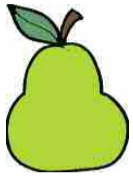

guh

Ev çiyə? Ev **guhe**.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо..
What is it? It is an ear.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Hh

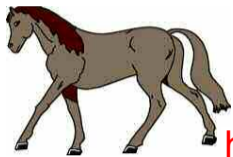
hirmê

Ev çîye? Ev hirmêye.
Bu nədir? Bu armuddur.
Что это? Это груша.
What is it? It is a pear.

hirç

Ev çîye? Ev hirçe.
Bu nədir? Bu ayıdır.
Что это? Это медведь.
What is it? It is a bear.

hesp

Ev çîye? Ev hespe.
Bu nədir? Bu atdır.
Что это? Это лошадь.
What is it? It is a horse.

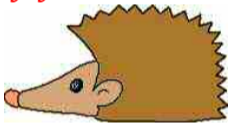

hêştir

Ev çîye? Ev hêştire.
Bu nədir? Bu dəvədir.
Что это? Это верблюд.
What is it? It is a camel.

Jj

jûji

Ev çîye? Ev jûjiye.
Bu nədir? Bu kirpidir.
Что это? Это ёжик.
What is it? It is a hedgehog.

roj

Ev çîye? Ev roje.
Bu nədir? Bu günəşdir.
Что это? Это солнце.
What is it? It is the sun.

rojname

Ev çîye? Ev rojnameye.
Bu nədir? Bu qəzetdir.
Что это? Это газета.
What is it? It is a newspaper.

kevjal

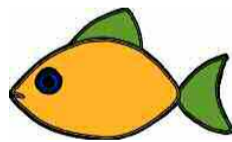
Ev çîye? Ev keviale.
Bu nədir? Bu xəçəngdir.
Что это? Это краб.
What is it? It is a crayfish.

Mm

mûz

Ev çîye? Ev mûze.
Bu nədir? Bu banandır.
Что это? Это банан.
What is it? It is a banana.

masî

Ev çîye? Ev masiye.
Bu nədir? Bu balıqdır.
Что это? Это рыба.
What is it? It is fish.

gamêş

Ev çîye? Ev gamêşe.
Bu nədir? Bu samıdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.

meymûn

Ev çîye? Ev meymûne.
Bu nədir? Bu meymundur.
Что это? Это обезьяна.
What is it? It is a monkey.

li

dil

Ev çîye? Ev dile.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

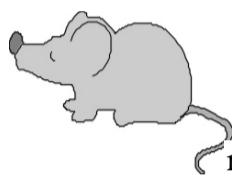
lepik

Ev çîye? Ev lepîke.
Bu nədir? Bu əlcəkdir.
Что это? Это перчатки.
What is it? It is gloves.

ling

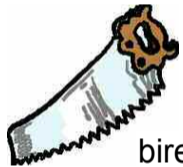
Ev çîye? Ev linge.
Bu nədir? Bu qıqdır.
Что это? Это нога.
What is it? It is a leg.

mişk

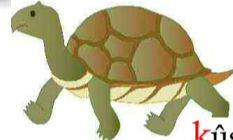
Ev çîye? Ev mişke.
Bu nədir? Bu siçandır.
Что это? Это мышь.
What is it? It is a mouse.

Kk

birek

Ev çîye? Ev bireke.
Bu nədir? Bu mişardır.
Что это? Это пила.
What is it? It is a saw.

kûsî

Ev çîye? Ev kûsiye.
Bu nədir? Bu bağadır.
Что это? Это черепаха.
What is it? It is a tortoise.

kund

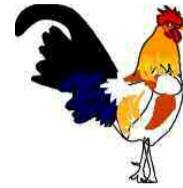
Ev çîye? Ev kunde.
Bu nədir? Bu bayquşdur.
Что это? Это сова.
What is it? It is an owl.

kevçî

Ev çîye? Ev kevçiyeye.
Bu nədir? Bu qaşıqdır.
Что это? Это ложка.
What is it? It is a spoon.

îî

dîk

Ev çîye? Ev dîke.
Bu nədir? Bu xoruzdur.
Что это? Это петух.
What is it? It is a cock.

îsot

Ev çîye? Ev îsote.
Bu nədir? Bu bibardır.
Что это? Это перец.
What is it? It is a pepper.

gustîl

Ev çîye? Ev gustîle.
Bu nədir? Bu üzükdür.
Что это? Это кольцо.
What is it? It is a ring.

keştî

Ev çîye? Ev keştîye.
Bu nədir? Bu gəmidir.
Что это? Это пароход.
What is it? It is a ship.

Ll

lêv

Ev çîye? Ev lêve.
Bu nədir? Bu dodaqdır.
Что это? Это губы.
What is it? It is a lip.

lîmon

Ev çîye? Ev lîmone.
Bu nədir? Bu limondur.
Что это? Это лимон.
What is it? It is a lemon.

xezal

Ev çîye? Ev xezale.
Bu nədir? Bu seyrandır.
Что это? Это джейран.
What is it? It is a deer.

kûlî

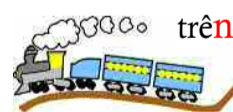
Ev çîye? Ev kûliye.
Bu nədir? Bu çəyirtkədir.
Что это? Это саранча.
What is it? It is a grasshopper.

Nn

nan

Ev çîye? Ev nane.
Bu nədir? Bu çörəkdir.
Что это? Это хлеб.
What is it? It is bread.

trên

Ev çîye? Ev trêne.
Bu nədir? Bu qatardır.
Что это? Это поезд.
What is it? It is a train.

hûrbivîn

Ev çîye? Ev hûrbivîne.
Bu nədir? Bu zərrəbindir.
Что это? Это лупа.
What is it? It is a magnifying-glass.

reng

Ev çîye? Ev reнге.
Bu nədir? Bu boyadır.
Что это? Это краска.
What is it? It is a colour.

Oo

ode

Ev çîye? Ev Odeye.
Bu nədir? Bu otaqdır.
Что это? Это комната.
What is it? It is a room.

otobûs

Ev çîye? Ev Otobüse.
Bu nədir? Bu avtobusdur.
Что это? Это автобус.
What is it? It is a bus.

sol

Ev çîye? Ev sole.
Bu nədir? Bu ayaqqabıdır.
Что это? Это обувь.
What is it? It is a shoe.

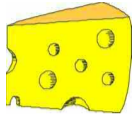

top

Ev çîye? Ev tope.
Bu nədir? Bu topdur.
Что это? Это мяч.
What is it? It is a ball.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Pp

penîr

Ev çiyey? Ev penîre.
Bu nədir? Bu pendirdir.
Что это? Это сыр.
What is it? It is a cheese.

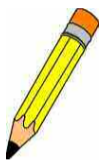
pîvaz

Ev çiyey? Ev pîvaze.
Bu nədir? Bu soğandır.
Что это? Это лук.
What is it? It is an onion.

perçemek

Ev çiyey? Ev perçemeke.
Bu nədir? Bu yarasadır.
Что это? Это летучая мышь.
What is it? It is a bat.

pênûs

Ev çiyey? Ev pênûse.
Bu nədir? Bu qələmdir.
Что это? Это карандаш.
What is it? It is a pencil.

Qq

beq

Ev çiyey? Ev beqe.
Bu nədir? Bu qurbağadır.
Что это? Это лягушка.
What is it? It is a frog.

Ev çiyey? Ev qaze.
Bu nədir? Bu qazdır.
Что это? Это гусь.
What is it? It is a goose.

meqes

Ev çiyey? Ev meqese.
Bu nədir? Bu qayçıdır.
Что это? Это ножницы.
What is it? It is a scissors.

portqal

Ev çiyey? Ev portqale.
Bu nədir? Bu portağaldır.
Что это? Это апельсин.
What is it? It is an orange.

Rr

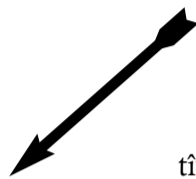
şêr

Ev çiyey? Ev şêre.
Bu nədir? Bu şirdir.
Что это? Это лев.
What is it? It is a lion.

kêwrişk

Ev çiyey? Ev kêwriške.
Bu nədir? Bu dovşandır.
Что это? Это заяц.
What is it? It is a rabbit.

tîr

Ev çiyey? Ev tîre.
Bu nədir? Bu oxdur.
Что это? Это стрела.
What is it? It is an arrow.

rovî

Ev çiyey? Ev roviye.
Bu nədir? Bu tülküdür.
Что это? Это лиса.
What is it? It is a fox.

Ss

sêv

Ev çiyey? Ev sêve.
Bu nədir? Bu almadır.
Что это? Это яблоко.
What is it? It is an apple.

stêrk

Ev çiyey? Ev stêrke.
Bu nədir? Bu ulduzdur.
Что это? Это звезды.
What is it? It is a star.

şûr

Ev çiyey? Ev şûre.
Bu nədir? Bu qılıncdır.
Что это? Это меч.
What is it? It is a sword.

şeh

Ev çiyey? Ev şeye.
Bu nədir? Bu daraqdır.
Что это? Это гребешок.
What is it? It is a comb.

tiîr

Ev çiyey? Ev tiriye.
Bu nədir? Bu üzumdür.
Что это? Это виноград.
What is it? It is a grape.

tûtî

Ev çiyey? Ev tûtîye.
Bu nədir? Bu tutuquşudur.
Что это? Это попугай.
What is it? It is a parrot.

se

Ev çiyey? Ev seye.
Bu nədir? Bu itdir.
Что это? Это собака.
What is it? It is a dog.

sêvik

Ev çiyey? Ev sêvike.
Bu nədir? Bu kartofdur.
Что это? Это картофель.
What is it? It is a potato.

şîr

Ev çiyey? Ev şîre.
Bu nədir? Bu süddür.
Что это? Это молоко.
What is it? It is a milk.

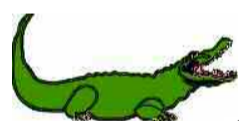
şûşe

Ev çiyey? Ev şûşeye.
Bu nədir? Bu şüşədir.
Что это? Это стекло.
What is it? It is a glasses.

pirtûk

Ev çiyey? Ev pirtûke.
Bu nədir? Bu kitabdır.
Что это? Это книга.
What is it? It is a book.

tîmsah

Ev çiyey? Ev tîmsahe.
Bu nədir? Bu timsahdır.
Что это? Это крокодил.
What is it? It is a crocodile.

Uu

utî

Ev çiyey? Ev utiye.
Bu nədir? Bu ütüdür.
Что это? Это утюг.
What is it? It is an iron.

guh

Ev çiyey? Ev guhe.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо.
What is it? It is an ear.

Ûû

bilûr

Ev çiyey? Ev bilûre.
Bu nədir? Bu tütəkdir.
Что это? Это свирель.
What is it? It is a pipe.

brûsk

Ev çiyey? Ev brûske.
Bu nədir? Bu ildırımdır.
Что это? Это молния.
What is it? It is a lightning.

Vv

çav

Ev çiyey? Ev çave.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

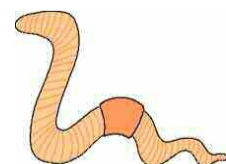
keVok

Ev çiyey? Ev keVoke.
Bu nədir? Bu göyərçindir.
Что это? Это голубь.
What is it? It is a pigeon.

gul

Ev çiyey? Ev gule.
Bu nədir? Bu güldür.
Что это? Это цветы.
What is it? It is a flower.

kurm

Ev çiyey? Ev kurme.
Bu nədir? Bu qurddur.
Что это? Это червяк.
What is it? It is a worm.

çûk

Ev çiyey? Ev çûke.
Bu nədir? Bu quşdur.
Что это? Это птица.
What is it? It is a sparrow.

dupişk

Ev çiyey? Ev dupişke.
Bu nədir? Bu əqrəbdır.
Что это? Это скорпион.
What is it? It is a scorpion.

bivir

Ev çiyey? Ev bivire.
Bu nədir? Bu baltadır.
Что это? Это топор.
What is it? It is an axe.

berçavik

Ev çiyey? Ev berçavike.
Bu nədir? Bu eynəkdir.
Что это? Это очки.
What is it? It is glasses.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Ww

werdek

Ev çîye? Ev werdeke.
Bu nêdir? Bu ôkdêkdir.
Çto êto? Êto utka
What is it? It is a duck.

wêne

Ev çîye? Ev wêneye.
Bu nêdir? Bu şekildir.
Çto êto? Êto kartina
What is it? It is a map.

ew r

Ev çîye? Ev ewre.
Bu nêdir? Bu buluddur.
Çto êto? Êto tucha.
What is it? It is a cloud.

kew

Ev çîye? Ev kewe.
Bu nêdir? Bu kèkklidir.
Çto êto? Êto cesarka
What is it? It is a partridge.

Xx

xalxalok

Ev çîye? Ev xalxaloke.
Bu nêdir? Bu arabüzendir.
Çto êto? Êto krest.
Êto božya korovka.
What is it? It is a lady-bird.

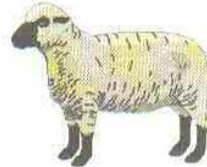
xanî

Ev çîye? Ev xanîye.
Bu nêdir? Bu evdir.
Çto êto? Êto dom.
What is it? It is a home.

xaç

Ev çîye? Ev xaç e.
Bu nêdir? Bu xaçdır.
Çto êto? Êto krest.
What is it? It is a cross.

berx

Ev çîye? Ev berxe.
Bu nêdir? Bu quzudur.
Çto êto? Êto baran.
What is it? It is a sheep.

Yy

xîyar

Ev çîye? Ev xîyare.
Bu nêdir? Bu xiyardir.
Çto êto? Êto oğurec.
What is it? It is a cucumber.

heyve

Ev çîye? Ev heyve.
Bu nêdir? Bu aydır.
Çto êto? Êto luna.
What is it? It is a moon.

1

yek

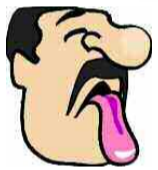
Ev çîye? Ev yeke.
Bu nêdir? Bu birdir.
Çto êto? Êto ediniça.
What is it? It is a one.

çiya

Ev çîye? Ev çiyaye.
Bu nêdir? Bu dağdır.
Çto êto? Êto gory.
What is it? It is a mountain.

Zz

ziman

Ev çîye? Ev zimane.
Bu nêdir? Bu dildir.
Çto êto? Êto yazyk.
What is it? It is a tongue.

zengil

Ev çîye? Ev zengile.
Bu nêdir? Bu zengdir.
Çto êto? Êto zvonok.
What is it? It is a bell.

zerik

Ev çîye? Ev zerike.
Bu nêdir? Bu vedrêdir.
Çto êto? Êto vedro.
What is it? It is a bucket.

derzi

Ev çîye? Ev derziye.
Bu nêdir? Bu iynêdir.
Çto êto? Êto igla.
What is it? It is a needle.

ALFABÊ

N b/s	KURDÎ		Azerî	DİKARÎ BİXWÎNÎ
	ya bi tîpên latînî	ya bi tîpên kirîlî	Latinî	
1	Aa	Aa	Aa	Artêş, armanc, av, agir, azadî, adar, azerî, aram, artêş,
2	Bb	Бб	Bb	Bazîd, beran, berf, Baran, ba, bahoz, berbang, bedew, berx
3	Cc	Цц	Cc	Cûdî, cêr, ceş, Decle, Cefer, Cemîl, cêv, Cello,
4	Çç	Чч	Çç	Çekdar, çem, çar, çepik, çav, çeleng, çil,
5	Dd	Дд	Dd	Dayîk, dewr, dar, dest, Dara, dû, deh, defter, don, dîwar, dinê
6	Êê	Ee	Ee	Êlnûr, êvar, êzîng, êş, êlek, Êldar,
7	Ee	Яя	Əə	Enî, ewr, erê, Ewreman, Elî, elek, Elegez, Erzurum,
8	Ff	Фф	Ff	Ferat, frtone, Fariz, fil, fûtbol, Ferman, Firat, Fatma
9	Gg	Гг	Gg	Gerîlla, Gebar, genim, gellî, germ, golig, gore, goh
10	Hh	Нн	Hh	Hewlêr, havîn, hirç hêsir, hewar, havîn, hurmê, hesp
11	Îî	Ии	Ii	Îsal, îni, bîr, pîr, sîr, Îdrîs, Îsa, îcar, valî, Îbrahîm, Îran
12	Ii	Ьь	İı	Kirin, birin, firîn, kirîn, Miraz, mirin, minminîk,
13	Jj	Жж	Jj	Jîyan, jûjî, Nûjîn, jor, jêr, jehr, jale, jajik, Janna,
14	Kk	Кк	Kk	Kurdistan, karker, kevan, Kemal, Kerkuk, Kerem, kelem
15	Ll	Лл	Ll	Lûr, legleg, gul, bilbil, dil, Laliş, Lêyla, lazim, lempe, lîmon
16	Mm	Мм	Mm	Mîdîa, merd, mêr, mêvan, masî, meş, Misir,
17	Nn	Нн	Nn	Nan, nêrî, nig, Nîva, nevî, ner, nav, nas, hinar, Hesên,
18	Oo	Оо	Oo	Osê, Oskan, dor, sor, Oric, ode, orxan, Oslo, Duhok
19	Pp	Пп	Pp	Par, piling, pîr, pola, pis, Paşa, Perîşan, pitî, petek, perçe
20	Qq	Qq	-	Quling, qawe, qîr, qelem, qaiş, qat, qeysî, Qasim, qesir, qend
21	Rr	Рр	Rr	Ro, Rostem, zer, ber, gerîlla, reş, ru, rast, ram, aram, zirav
22	Ss	Сс	Ss	Serok, Sîpan, Sencar, sêv, sor, sût, serî, saz, serbaz, Sefer, sê
23	Şş	Шш	Şş	Şoreş, şev, şe, şene, şêr, şûr, şapik, şalik, şirîn, sekir, şewağ
24	Tt	Тт	Tt	Tîr, tîrêj, tam, tas, tî, tendûr, Temam, temaşe, tîfing, top,
25	Ûû	Уу	Uu	Kûr û dûr, pênuş, hûr, şûr, nûr, bûyîn, çûyîn, bûyar
26	Uu	Юю	Üü	Gul, sur, dudu, guh, buhur, kurd, Kurdistan, guhdar, nuh
27	Vv	Вв	Vv	Vala, vrvêşî, vira, vîalî, av, valî, vajî, Vagîf, Van, vala, eva
28	Ww	Ww	-	War, welat, Weçîh, weşandin, Xwedê, Wezîr, Wekîl, walî
29	Xx	Хх	Xx	Xiyal, xewn, xanî, xurtî, Xefîl, xalo, xatî, Xalid, xaç, xêr, xas
30	Yy	Йй	Yy	Yasin, Yusif, Yagub, Yasemen, yeqîn, Yehya, yarmarka
31	Zz	Зз	Zz	Zozan, zer, zêr, zor, zengil, zend, zîv, zelal, Zîver, zêytûn

Чиновник КРГ изложил позицию Курдистана по анти-иранским санкциям США

Хотя политические и экономические связи между Иракским Курдистаном и Ираном являются историческими, регион будет следовать процедурам, если Багдад заблокирует свои границы с соседней страной в рамках соблюдения санкций США против Исламской Республики. Об этом в интервью "Kurdistan24" сообщил в среду глава отдела Регионального правительства Курдистана (КРГ) по связям с правительством Ирана Абдулла Акрайи.

"Наши связи и экономические отношения с Ираном будут продолжаться, поскольку мы нуждаемся в этом как регион Курдистан, но если федеральное правительство решит заблокировать свои пограничные переходы [с соседней страной], мы должны будем следовать процедурам", - сказал Акрайи.

"Багдад не издал никаких указаний относительно пограничных переходов, и мы даже призываем к прогрессу в [политических] отношениях и торговых отношениях между сторонами", - заключил чиновник.

Премьер-министр Барзани посетит Турцию для переговоров по двусторонним связям

Премьер-министр Регионального правительства Курдистана Турцию для переговоров по двусторонним связям с президентом

(КРГ) Нечирван Барзани намерен в ближайшем будущем посетить Турцию Реджепом Тайипом Эрдоганом. Об этом сообщил журна-

листам во время пресс-конференции в Анкаре глава политбюро "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Фазыль Мирани, который возглавляет пребывающую в Турции делегацию ДПК.

Он также отметил, что обсуждение Барзани и Эрдогана будет сосредоточено на решении оставшихся споров между Эрбилем и Анкарой.

После референдума о независимости, проведенного Иракским Курдистаном в сентябре прошлого года, отношения между регионом и Турцией начали ухудшаться. Однако после ряда визитов и встреч между курдскими и турецкими чиновниками связи между сторонами теперь вновь развиваются. **kurdistan.ru**

Барзани снова призывает курдские партии объединиться для работы в Багдаде

Пришло время для всех партий Иракского Курдистана пересмотреть свою политику и начать новое движение вперед, заявил в четверг президент правящей "Демократической партии Курдистана" (ДПК) Масуд Барзани.

Выступая с речью в честь 72-й годовщины ДПК, Барзани призвал все политические партии курдского региона Ирака объединиться для работы в Багдаде во благо Курдистана.

По заявлению избирательной комиссии Ирака, новое правительство в Багдаде будет сформировано в течение двух недель.

Что касается назначенных на 30 сентября парламентских выборов в Курдистане, Барзани отметил, что его партия хорошо подготовлена к этому процессу, и твердо выступает против переноса даты голосования.

"Вместо того, чтобы откладывать голосование, нам лучше подумать о прозрачности выборов, которые будут проводиться, и об использовании всех механизмов обеспечения прозрачности [процесса]", - сказал Барзани. **kurdistan.ru**

Курдский министр: ИГ угрожает освобожденным территориям

Министр внутренних дел Иракского Курдистана предупредил о возрождении "Исламского государства" (ИГ), заявив, что террористическая группа создает угрозу для освобожденных районов, используя различные стратегии.

Карим Синджари, который также является исполняющим обязанности министра пешмерга, заявил, что изгнание ИГ из предыдущих опорных пунктов не означало, что джихадисты потерпят поражение.

Это заявление было сделано на мероприятии, посвященном окончанию военных учений курдских войск пешмерга. На мероприятии присутствовал лидер Курдистана Масуд Барзани.

"ДАИШ сейчас реорганизуется себя по-другому, и они снова представляют угрозу для гражданских лиц на освобожденных территориях", - сказал

Синджари, используя арабскую аббревиатуру ИГ. Он также сказал, что силы пешмерга должны быть

готовы быстро реагировать на любые неожиданные события в регионе, но для этого им понадобится поддержка международной коалиции. **kurdistan.ru**

"Хашд аш-Шааби" и фракция ПСК продают нефть Киркука в Иран

Агентство "BasNews" сообщило, что для продажи сырой нефти спорной курдской провинции Киркук были созданы три компании, две из которых связаны с про-иранскими силами "Хашд аш-

Шааби", а третья принадлежит фракции в партии "Патриотический союз Курдистана" (ПСК), ответственной за передачу Киркука в руки Багдада.

Киркук подвергся массированному военному нападению иракской армии и ополченцев "Хашд аш-Шааби" 16 октября 2017 года, что стало одной из ответных мер Багдада на референдум о независимости Иракского Курдистана. Небольшая, но влиятельная фракция в ПСК обвиняется в тайном

заключении соглашения с Багдадом, которое помогло вытеснить курдские силы пешмерга из Киркука. По данным агентства, с тех пор нефть Киркука незаконно продается в соседний Иран тремя компаниями: "Bash"ir al-Khair", принадлежащей Ахмеду Нури Малики, "Oyoon", которая связана с "Движением садристов", и "Sawzkar", которая принадлежит фракции ПСК. Сообщается, что нефть переправляется на склад в Аль-Хадисе недалеко от района Яичи, а после - в Иран. Строящееся еще одно хранилище в комплексе, принадлежащем иракской "Северной нефтяной компании", должно удвоить масштаб экспорта.

Нефть переправляется через пограничный переход "Башмак". Комментируя этот вопрос, Фуад Хусейн, член Комитета по нефти и газу в провинциальном совете Киркука, сообщил "BasNews", что официальные правительственные учреждения не знают о масштабах экспорта нефти из-за того, что провинция милитаризована, и ею управляют вооруженные силы Ирака. Другой член совета, Джван Эхсан, сказала, что у нее есть достоверная информация, подтверждающая, что нефть Киркука перевозится в Иран, но нет информации о масштабах торговли, процессе и доходах. **kurdistan.ru**

На восстановление освобожденных от ИГ районов Сирии выделят 262 млн евро

На восстановление освобожденных от террористической группировки "Исламское государство" (ИГ) районов Сирии предполагается выделить 300 млн долларов (в пересчете - 262 млн евро). Об этом заявил в пятницу, 17 августа, спецпредставитель США по борьбе с ИГ Бретт Макгерк. Средства будут выделены союзниками Вашингтона по действующей в Сирии антитеррористической коалиции, в том числе Германией. Между тем сами США перечислять деньги на восстановление Сирии отказались. "От боевиков ИГ освобождены уже 98 процентов захваченной ими ранее территории Сирии.

Армия США останется в Сирии, сообщил Макгерк.

"Основной задачей является окончание борьбы с ИГ", - подчеркнул он.

Операция возглавляемой США международной коалиции против джихадистской группировки ведется с 2014 года. Военный конфликт между режимом президента Сирии Башара Асада и различными группировками его противников, а также террористическими формированиями длится с 2011 года. В результате военных действий погибли сотни тысяч человек. Более 5 млн сирийцев были вынуждены покинуть свои дома. **kurdistan.ru**

Саудовская Аравия призвала Иран, Ирак, Турцию и Сирию уважать права курдов

Саудовский дипломат призвал Иран, Ирак, Турцию и Сирию предоставить курдам их законные права. Выступая перед журналистами из Москвы, посол Саудовской Аравии в России Раид Бин Халид сказал, что его страна будет поддерживать курдов в осуществлении их права на самоопределение.

Он отметил, что курдскому народу, разбросанному между четырьмя странами Ближнего Востока, должна быть предоставлена возможность определить свою судьбу.

Бин Халид напомнил, что курдские силы сражались на переднем крае войны против "Исламского государства", и пытаются установить демократию в тех районах Ирака и Сирии, которые они контролируют.

Он подчеркнул тот факт, что курдские власти в течение последних нескольких лет создали безопасное убежище даже для арабов, которые покинули свои дома в страхе перед террором.

Дипломат подчеркнул, что ситуация для курдов в Турции, составляющих от 15% до 20% от общей численности населения страны, еще серьезнее, чем в Сирии или Ираке, и они не могут добиться своих основных культурных прав. Он отметил, что курды заслуживают самостоятельного государства, и независимый Курдистан может служить интересам более широкого региона. **kurdistan.ru**

16 августа – дата основания ДПК и день рождения ее лидера, Масуда Барзани

72 года назад, 16 августа 1946 года, в Багдаде состоялось подпольное собрание представителей курдских групп, которое вошло в историю как I съезд "Демократической партии Курдистана" (ДПК). В этот же день главнокомандующий курдской армии Мустафа Барзани и его жена Хамаэль Хан праздновали рождение сына, Масуда, в Мехабадской республике – первом независимом курдском государстве.

"Я был рожден в тени курдского флага в Мехабаде и я готов служить и умереть ради этого флага," – скажет Масуд Барзани впоследствии.

Однако скоро Мехабадская республика пала, Мустафа Барзани оказался в эмиграции в СССР, а его жена с маленьким сыном возвратилась в Ирак, где была сослана в южный районы страны, а затем вернулась в дом своего отца. До 12 лет Масуд Барзани воспитывался в семье своего деда по материнской линии и лишь мечтал об отце, которого он никогда не видел, но который после событий 1943-1946 годов был известен в Курдистане и далеко за его пределами как легендарный, почти мифический герой-повстанец.

В 1958 году монархия пала, и подросток Масуд впервые увидел своего отца. С тех пор, они не расставались до смерти Мустафы Барзани.

Вскоре после начала Сентябрьского восстания, 16-летний Масуд упрямил отца принять его в пешмерга. Потом походы и сражения первых лет восстания сменились для Масуда ответственной партийной работой – он был назначен директором партизанской радиостанции, а затем получил задание организовать повстанческую службу разведки "Парастин".

За плечами Барзани и его партии более 70 лет подполья, вооруженной борьбы и мирного политического строительства. "Демократию Ираку, автономии Курдистану!" – таков был лозунг, провозглашенный Политбюро ДПК в период правления диктаторских режимов в Багдаде. "Курдистан или смерть!" – гласил другой лозунг, автором которого был ее глава и легендарный полководец Мустафа Барзани.

За это время партия испытала победы и поражения, общенациональный подъем 60-х годов, когда ДПК стала воистину всенародной общекурдской партией, и тяжелый кризис курдского национально-государственного движения второй половины 70-х годов, наступивший после поражения Сентябрьского восстания.

В этой тяжелой ситуации Масуд оставался верной опорой своего отца. Он сопровождал его

в США, куда Мустафа Барзани направился для лечения своей смертельной болезни, и после кончины Моллы Мустафы в 1979 году занял его место в качестве лидера партии.

"Это большая честь служить своему народу и ДПК. Я надеюсь продолжать политику и работу основателя ДПК Мустафы Барзани для мира, свободы и демократии," – заявил Масуд Барзани при вступлении в должность председателя ДПК. Бесспорно оставаясь на этом посту, Масуд Барзани завоевал репутацию

мудрого политика и опытного дипломата, унаследовавшего в этом отношении способности своего отца.

В 2005 году Масуд Барзани был избран первым президентом Иракского Курдистана и переизбран в 2010 году всенародным голосованием.

В августе 2014 года Иракский Курдистан был атакован террористическим "Исламским государством" (ИГ), к тому времени уже захватившим иракский Мосул, покинутый иракской армией. Но в сотрудничестве с международной антиисламистской коалицией и иракской армией, под руководством главнокомандующего Масуда Барзани курдские силы пешмерга смогли очистить земли Курдистана от террористов.

На фоне войны с ИГ, наплыва около двух миллионов беженцев и ВПЛ, при прекращении выплат курдского бюджета Ираком и связанным с этим экономическим кризисом, Барзани делает еще один важный шаг, характеризующий его как мудрого и взвешенного руководителя. Зимой 2017 года, чтобы примерить курдские партии, спорящие о продлении полномочий президента, Барзани заявил, что больше не станет выдвигать свою кандидатуру на следующих выборах, и предлагает назначить своего временного приемника, которому пообещал всячески помогать в работе. К сожалению, это не помогло партиям прийти к согласию и назначить исполняющего обязанности президента. Барзани

остался на своем посту, объявив, что уйдет после назначенных на ноябрь 2017 выборов.

Весной 2017 года, готовящийся завершить карьеру Барзани, решил на последний и самый важный в своей жизни и в истории Курдистана шаг – он призвал к проведению референдума о независимости.

Право народов на самоопределение является одним из основных принципов международного права и оно закреплено в Уставе ООН. Иракские курды не являются сепаратистами,

ждать одобрения других, то подходящее время не настанет для нас никогда. Только народ Курдистана имеет право определять время референдума", отвечал Барзани.

25 сентября 2017 года был проведен судьбоносный референдум о независимости курдского региона Ирака. Его результаты стали ошеломительными – более 92 процентов голосов, в том числе жителями спорных территорий, были отданы в поддержку независимости Курдистана. Еще более ошеломляющей стала реакция на него Ирака, соседних стран и мирового сообщества.

Ирак, Иран и Турция выступили против референдума, и наложили на курдский регион ряд экономических и политических санкций, включая запрет на международные авиарейсы и закрытие пограничных переходов. А 16 октября армия Ирака и про-иранские шиитские силы "Хашд аш-Шааби" начали наступление на курдские силы пешмерга в Киркуке и на других спорных территориях. Добиться успеха в вытеснении сил пешмерга им помогла тайная сделка, заключенная Багдадом и Тегераном с фракцией внутри ПСК, которая согласилась отвести свои войска в обмен на обещание личных выгод. Этот день курды назвали "предательством 16 ноября".

Наступление иракских сил привело к перемещению почти 200 000 курдских жителей спорных территорий. Оставшиеся стали подвергаться граббегам, насилию и убийствам. Шиитские ополченцы разграбили, сожгли и взорвали сотни объектов, принадлежащих курдским гражданам. Дома, покинутые курдами стали заселяться семьями боевиков "Хашд аш-Шааби" и арабами из южных пустынь Ирака, как это делал в свое время Саддам Хусейн. Местные курдские чиновники, и люди, голосовавшие за независимость стали подвергаться увольнению. Флаг Курдистана был снят со всех зданий Киркука, а 6 декабря, на мероприятии исламской партии "Дава" премьер-министр Ирака Хейдар аль-Абади назвал вторжение иракских сил на другие спорные курдские территории таким же важным достижением, как и победа над ИГ.

Международное сообщество и "друзья" Курдистана выразили лишь свою обеспокоенность по поводу происходящего. Курдистан был принесен в жертву сомнительной "стабильности" Ближнего Востока.

"Мы думали, что люди, которые в голос говорили нам, что они наши друзья, и будут поддерживать нас, что они поддержат нас, или не станут мол-

чать. Но было ясно, что мы остались одни с нашими горами. Мало того, что они не поддержали пешмерга, но пешмерга мученически погибли от их оружия, а они смотрели, не делая ничего", скажет Барзани об этих событиях.

Прошел почти год со дня проведения референдума. С Курдистана снята часть санкций, и после проведения иракских парламентских выборов лидеры в Багдаде опять пытаются привлечь курдов в свои коалиции, чтобы создать новое правительство. Не смотря на объявленную Абади в декабре 2017 года полную победу над ИГ в Ираке, на спорных и других территориях Ирака в отсутствие сил пешмерга совершаются постоянные атаки террористов. "Хашд аш-Шааби" и ПСК торгуют нефтью Киркука с Ираном.

Отвечая на вопрос "CNN" о том, стоил ли референдум потерянных территорий, которые Багдад захватил с 16 октября, Барзани сказал, что в голосовании за независимость выбор для курдов состоял в том, чтобы поступиться волей или временно потерять некоторые территории.

"Если бы мы потеряли нашу волю, это было бы намного больше, чем временно потерять некоторые из областей. Но, если бы нам пришлось выбирать между потерей нашей воли и потерей надежды нашей нации или понести некоторые другие потери, мы выбираем не терять волю и честь нашего народа".

Прошедший референдум сделал Курдистан на 20 дней свободным, а курдов – самой счастливой нацией мира. После этого Ирак, соседние страны и мир показали, сколько стоят их партнерство, их дружба и их демократия.

Референдум не отбросил Курдистан назад, – он показал, сколько, на самом деле, курдов, преданных своей земле, и сколько этой земли они способны защитить своими собственными силами.

В этом новом испытании ДПК показала себя как достойный приемник идеи славной Мехабадской республики, знамя которой некогда вручил основателю партии Мустафе Барзани легендарный Казим Мухаммед.

В ноябре 2017 года Масуд Барзани, как и обещал, сложил свои полномочия в качестве президента региона, оставшись главой ведущей партии Курдистана и самым признанным на международном уровне курдским лидером.

72-летний Барзани продолжает вести свой народ к главной курдской мечте, которой была посвящена вся его жизнь.

ДИПЛОМАТ

№ 25 (430) 20-26 августа 2018-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Масуд Барзани принял посла США

Курдский лидер и бывший президент Иракского Курдистана Масуд Барзани 15 августа принял американскую делегацию во главе с послом США в Багдаде Дугласом Силлиманом для обсуждения последних политических событий в Ираке и в регионе. Во время встречи, на кото-

рой также присутствовал генеральный консул США в Эрбиле Стивен Фагин, посол США приветствовал роль Барзани и Регионального правительства Курдистана (КРГ) в предостав-

лении приюта для около 2 миллионов вынужденных переселенцев и сирийских беженцев.

Официальный представитель США также проинформировал Барзани о последних стратегиях Вашингтона в борьбе с "Исламским государством" (ИГ) в Ираке.

Говоря о формировании нового правительства в Багдаде, влиятельный курдский лидер вновь заявил, что он надеется, что новый кабинет будет основываться на истинном партнерстве, консенсусе и балансе власти, поскольку уверен, что любые споры между федеральным и региональным правительствами могут быть решены лишь с помощью этих трех принципов. kurdistan.ru

США пригрозили Турции новыми санкциями

Глава минфина США Стивен Мнучен заявил о готовности ввести дополнительные санкции против Турции, если американский пастор Эндрю Брансон не будет освобожден, передает РИА "Новости".

"Глава минфина Стивен Мнучен заявил, что США подготовили дополнительные санкции, если Турция откажется освободить американского пастора", — сказал он. Ранее сообщалось, что Турция отказалась выдать США арестованного американского пастора.

15 августа истек срок ультиматума Белого дома, который ранее заявил, что в слу-

чае если пастор не будет освобожден, Турцию ожи-

США выдачи проповедника Фетхуллага Гюллена — его

дадут новые санкции. Вашингтон считает, что Анкара арестовала Брансона из мести, так как желает добиться от

Турция обвиняет в организации попытки государственного переворота летом 2016 года. kurdistan.ru

Турецкие самолеты бомбили Синджар

На следующий день после визита иракского премьер-министра Хейдара аль-Абади в Анка-

ру турецкие военные самолеты нанесли авиаудары по езидскому району Синджар на севере Ирака.

Как сообщает агентство "BasNews", удары были направлены на контрольно-пропускные пункты, принадлежащий вооруженным силам, связанным с турецкой "Рабочей партией Курдистана" (РПК) в Бабшло, Синуне и Сикни.

По сообщениям, Абади обсудил вопрос атаки накануне, в ходе встречи с президентом Турции, заявив, что Ирак не потерпит никаких сил, представляющих угрозу для Турции.

Госсекретарь США и премьер-министр Барзани обсудили проблемы сил пешмерга, войну против ИГ и формирования правительства Ирака

Госсекретарь США и премьер-министр Барзани обсудили проблемы сил пешмерга, войну против ИГ и формирования правительства Ирака

Премьер-министр Иракского Курдистана Нечирван Барзани и государственный секретарь США Майк Помпео 14 августа во время телефонного разговора обсудили последние политические события в Ираке и регионе Курдистан.

Согласно заявлению канцелярии Барзани, стороны также обменялись мнениями об успехах иракских и курдских сил в войне против "Исламского государства" (ИГ) и поговорили о формировании будущего иракского правительства.

Что касается протестов в южном и центральном Ираке, оба чиновника вновь заявили о своей поддержке требований демонстрантов, и подчеркнули необходимо обеспечения лучшего качества жизни граждан Ирака. В числе обсужденных тем было также обеспечение защиты религиозных меньшинств, особенно езидов и христиан. kurdistan.ru

Турецкие и американские войска начнут подготовку совместных патрулей в Манбидже

Ожидается, что американские и турецкие силы начнут подготовку совместного патрулирования в городе Манбидж в северной части Сирии в соответствии с подготовленной "дорожной картой". Об этом в субботу заявил турецкий министр обороны Хулуси Акар.

Государственное агентство Турции "Anadolu" сообщило, ссылаясь на заявление министерства, о том, что вооруженные силы союзников по НАТО продолжают свою деятельность, как планировалось, для обеспечения безопасности и стабильности в этом регионе.

"Скоро начнется совместная подготовка вооруженных сил обеих стран для патрульной деятельности", — говорится в сообщении. Совместное патрулирование начинается на фоне ухудшения экономических и политических связей между двумя странами, начавшегося после ареста американского пастора в Турции. kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXİR СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Baş redaktorun müavini:

Ramiz Qərib

Xüsusi müxbir:

Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı Az1040, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnilib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur. e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filiali

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500